

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia polska**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Opolski,
pl. Kopernika 11, 45-040 Opole**

Data przeprowadzenia wizytacji: **02-03.06.2025**

Warszawa, 2025

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	15
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	30
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	36
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	39
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	42
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	45
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	47
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	52
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	54
5. Załączniki:	58
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	58

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: **dr hab. Mariusz Leś, członek PKA,**

członkowie:

1. dr hab. Andrzej Moroz, ekspert PKA,
2. dr Paweł Pyrka, ekspert PKA,
3. prof. dr hab. Dariusz Dolański, członek PKA,
4. mgr Justyna Kądziela, ekspertka ds. pracodawców,
5. Przemysław Dylewski, ekspert ds. studenckich,
6. dr Katarzyna Ostrowska, sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia polska, prowadzonym na Uniwersytecie Opolskim, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2024/2025. Zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej ocena została przeprowadzona stacjonarnie. Przeprowadzona ocena jest pierwszą na kierunku.

Aktualną wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej odbył wszystkie przewidziane w harmonogramie spotkania, przeprowadził hospitację zajęć dydaktycznych oraz dokonał oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych. Podczas wizytacji odbyła się wizytacja bazy dydaktycznej. Podczas spotkania podsumowującego zespół oceniający przekazał Władzom Uczelni informacje dotyczące dalszych etapów postępowania oceniającego.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia polska	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	literaturoznawstwo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	90 h/4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	moduł I: <i>humanistyczno-artystyczny</i> , moduł II: <i>komunikacja wizerunkowa i promocyjna</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	17	–
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1905 h	–
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	180 ECTS	–
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	159 ECTS	–
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	100 ECTS	–

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	filologia polska	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	literaturoznawstwo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 120 h	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	<p>Tzw. moduł nauczycielski:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktyka psychologiczno-pedagogiczna, śródroczna 30 h / 2 ECTS - praktyka zawodowa śródroczna (szkoła podstawowa) 30 h / 2 ECTS - praktyka zawodowa ciągła (szkoła podstawowa) 30 h / 2 ECTS - praktyka zawodowa śródroczna (szkoła ponadpodstawowa) 30 h / 2 ECTS - praktyka zawodowa ciągła (szkoła ponadpodstawowa) 30 h / 2 ECTS 	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<p>moduł I: <i>nauczanie języka polskiego jako ojczyźstego</i></p> <p>moduł II: <i>komparatystyka filologiczna</i></p>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	11	–
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	780 h	–
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	120 ECTS	–

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	111 ECTS	–
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	77 ECTS	–

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym	Kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia polska Uniwersytetu Opolskiego opiera się na komplementarnej roli literaturoznawstwa, językoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii jako dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek, z wiodącą rolą literaturoznawstwa.

Wypracowana koncepcja koncentruje się na wszechstronnym rozwoju akademickim przy zachowaniu indywidualizacji ścieżek kształcenia dzięki modułom wybieralnym. W szczególności opiera się ona na bloku zajęć literaturoznawczych, obejmujących m.in. zagadnienia z zakresu *historii literatury, poetyki* czy *analizy tekstów*, bloku zajęć językoznawczych, w skład którego wchodzi m.in. problemy gramatyki współczesnego języka polskiego, stylistyki czy socjolingwistyki, ale także bloku kulturowo-komunikacyjnym, dotyczący źródeł kultury europejskiej czy problematyki historii sztuki i krytyki literackiej.

Cele kształcenia obejmują zapewnienie absolwentom wszechstronnej wiedzy i umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstów, tworzenia tekstów zróżnicowanych gatunkowo, prowadzenia komunikacji interpersonalnej i instytucjonalnej, prowadzenia działalności naukowej, w tym przygotowania tekstów, referatów i wystąpień, a także – po zrealizowaniu dodatkowych ścieżek kształcenia – działań edukacyjnych czy przygotowywania projektów promocyjnych. Do celów kształcenia należy także wyrobienie w studentach potrzeby ciągłego doskonalenia zawodowego, gotowości do podejmowania działań innowacyjnych oraz przestrzegania standardów etyki zawodowej.

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku filologia polska zdobywa umiejętności filologiczne oraz gruntowną wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, obejmującą historię literatury, teorię dzieła literackiego oraz językoznawstwa, zarówno współczesnego, jak i historycznego. Koncepcja i cele kształcenia na studiach drugiego stopnia zakładają pogłębienie wiedzy i umiejętności filologicznych z zakresu historii literatury polskiej z elementami literatury powszechnej, literatury najnowszej, teorii dzieła literackiego oraz językoznawstwa współczesnego i historycznego. Koncepcja kształcenia na studiach drugiego stopnia przewiduje dodatkowo pogłębianie wiedzy i umiejętności w ściśle określonych obszarach poprzez dobór treści kształcenia z zakresu modułów *nauczanie języka polskiego jako ojczystego* oraz *komparatystyka filologiczna*.

Zgodnie z koncepcją kształcenia absolwent kierunku uzyskuje zaawansowane lub pogłębione – w zależności od pierwszego lub drugiego stopnia studiów – wiedzę, kompetencje i umiejętności

polonistyczne, które pozwolą mu funkcjonować na różnych ścieżkach i poziomach dalszej kariery edukacyjnej lub zawodowej: od kontynuacji wykształcenia w szkole doktorskiej, poprzez podjęcie pracy w placówkach oświatowych i kulturalnych, po kompetentną językowo, literacko i kulturowo obsługę instytucji i urzędów różnego szczebla. Absolwent studiów pierwszego stopnia może znaleźć zatrudnienie w mediach publicznych, redakcjach, instytucjach kultury (np. wydawnictwo, teatr, muzeum, archiwum) oraz w sektorach, gdzie liczy się umiejętność komunikacji (reklama, branża PR, urzędy). Absolwent studiów drugiego stopnia może – poza wymienionymi – podejmować pracę w szkołach i placówkach edukacyjnych jako nauczyciel języka polskiego. W Uczelni obowiązuje przyjęte w 2019 roku zarządzenie Rektora w sprawie wdrożenia modułu nauczycielskiego. Zgodnie z nim efekty uczenia się określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (zwanego dalej standardem) w ramach grup zajęć B: *Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne*, C: *Podstawy dydaktyki i emisja głosu* oraz D: *Przygotowanie dydaktyczne do nauczania przedmiotu* osiągnąć są tylko na studiach drugiego stopnia. Rozwiązanie to jest zgodne z wymaganymi określonymi w standardzie, ale kumuluje konieczność osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych w standardzie i realizację pełnego wymiaru zajęć zorganizowanych w krótkim okresie 4 semestrów oraz nie odnosi się do grupy zajęć A standardu obejmującej zajęcia służące merytorycznemu przygotowaniu do nauczania przedmiotu, co skutkuje różnymi uchybieniami i nieprawidłowościami, o których mowa w kolejnych częściach Raportu. **Rekomenduje się** rozłożenie realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w zakresie grup zajęć B-D z uwzględnieniem grupy zajęć A na studia pierwszego i drugiego stopnia. W przypadku ocenianego kierunku określone w tym zarządzeniu zajęcia służące realizacji grupy zajęć B-D ze standardu nie zostały zaimplementowane do obowiązującego od roku akademickiego 2022/2023 programu studiów, co jest niezgodne z zapisem standardu, że kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela jest prowadzone na studiach na kierunku, poziomie i profilu, których program określa efekty uczenia się, o których mowa w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji z uwzględnieniem uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w tej ustawie i efektów uczenia się określonych w standardzie. Brak implantacji tych zajęć do programu studiów potwierdzają załączony dokumenty o nazwie „Programu studiów”, a także zasady realizacji praktyk zawodowych o czym mowa w kryterium 2. Ponadto na studiach drugiego stopnia realizowany jest moduł wybieralny *nauczanie języka polskiego jako ojczystego*, który rozwija wybrane kompetencje określone w standardzie lub wprowadza nowe, a którego relacja z tzw. modułem nauczycielskim wynikającym z ww. zarządzenia nie jest jasna. Nie wiadomo, czy wybór modułu nauczycielskiego pociąga za sobą obowiązek w uczestniczenia w zajęciach w ujętych w module *nauczanie języka polskiego jako ojczystego*, czy też nie. Program studiów tego nie rozstrzyga, a w zależności od grup interesariuszy odpowiedzi na to pytanie są sprzeczne.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku filologia polska są zgodne ze strategią UO oraz polityką jakości w zakresie łączenia teorii z praktyką, interdyscyplinarnego podejścia do badań oraz ich dostosowywania do potrzeb społecznych. W szczególności przyjęta „Strategia rozwoju Uniwersytetu Opolskiego w lata 2021-2027” koncentruje się m.in. na rozwoju i doskonaleniu oferty kształcenia, dostosowanej do oczekiwań studentów oraz wymogów rynku pracy i otoczenia. Zakłada ona również stałe doskonalenie oferty kształcenia poprzez włączanie różnych grup interesariuszy zewnętrznych w proces opracowywania programów studiów i rozwoju oferty kształcenia czy rozwijanie interdyscyplinarnych kierunków studiów, „pozycjonowanych” w różnych dyscyplinach naukowych. W powyższe cele wpisuje się koncepcja kształcenia na kierunku filologia polska m.in. przez holistyczne podejście do nauczania, umożliwiające osiągnięcie efektów uczenia się o charakterze

interdyscyplinarnym w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W realizacji tej koncepcji duży nacisk położono także na rozwój metod i technik nauczania, m.in. poprzez szkolenia kadry dydaktycznej w zakresie stosowania nowych technologii w edukacji czy efektywnej komunikacji akademickiej.

Na obu poziomach studiów kierunek został przyporządkowany do literaturoznawstwa jako dyscypliny wiodącej oraz do językoznawstwa, a także nauk o kulturze i religii. W szczególności literaturoznawstwo dostarcza podstaw teoretycznych oraz narzędzi do analizy tekstów literackich dawnych i współczesnych, krytycznej analizy i interpretacji tekstów literackich z uwzględnieniem kontekstu historyczno-kulturowego. Językoznawstwo z kolei wprowadza podstawy teoretyczne dotyczące systemu fonetyczno-fonologicznego, morfologicznego i składniowego polszczyzny, opisu struktury i funkcji języka, socjolingwistyki oraz metod analizy i interpretacji zjawisk językowych w ramach wybranych szkół badawczych czy umiejętność stosowania interdyscyplinarnego podejścia do zjawisk językowych. Nie stanowi natomiast teoretycznej podstawy kierunku dyscyplina nauki o kulturze i religii. Przede wszystkim koncepcja kształcenia nie wskazuje jednoznacznie na metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między faktami, obiektami i zjawiskami, stanowiącymi podstawową wiedzę ogólną z zakresu tej dyscypliny, jak również główne jej tendencje rozwojowe. Rola tej dyscypliny nie została również wskazana w efektach uczenia się przypisanych do ocenianego kierunku, a ponadto jej rola w kształtowaniu kompetencji absolwenta ma charakter subsydiarny. Rolę tej dyscypliny uwzględniono jedynie w obrębie niektórych modułów wybieralnych, a mianowicie *humanistyczno-artystycznego* na studiach pierwszego stopnia oraz *komparatystyki filologicznej* na studiach drugiego stopnia, co sprawia, że jedynie część absolwentów kierunku je nabywa. W trakcie trwania wizytacji Uczelnia dołączyła do dokumentacji oświadczenie o zmianie procentowego przyporządkowania kierunku do dyscyplin z pominięciem dyscypliny nauki o kulturze i religii, jednak to wyrażenie woli odnosi się punktowo do jednego z elementów koncepcji kształcenia i programu studiów i nie ma naprawczego charakteru, ponieważ pociąga za sobą zmiany co najmniej w efektach uczenia się, a być może w treściach programowych i zasadach dyplomowania.

Obszary badań naukowych prowadzonych w Uczelni w ramach dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, wykazują powiązanie z przyjętą koncepcją i celami kształcenia. Tym samym studenci kierunku zapoznają się z wynikami prac naukowych z zakresu historii literatury, w tym czarnego romantyzmu, pozytywizmu czy twórczości poszczególnych pisarzy, oraz historii dramatu czy teatru nowoczesnego, co jest właściwe dla badań literaturoznawczych, ale także z zakresu lingwistyki tekstu, analizy dyskursu, pragmalingwistyki i komunikacji językowej, co mieści się w zakresie badań językoznawczych. Elementem programu – głównie w obrębie modułów specjalnościowych – są również badania realizowane w zakresie nauk o kulturze i religii, a dotyczące analiz tekstów kultury czy relacji pomiędzy literaturą a kulturą, w tym religią, mitologią i obrzędowością. Powiązanie badań naukowych z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek filologia polska, potwierdza interdyscyplinarny charakter kształcenia.

Kierunek filologia polska w zakresie wypracowanej koncepcji i przyjętych celów kształcenia jest zorientowany na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w szczególności zawodowego rynku pracy. Program studiów jest modyfikowany w celu dostosowania treści kształcenia do aktualnych oczekiwań pracodawców oraz kształtowania kompetencji kluczowych w XXI wieku, takich jak umiejętność analizy informacji, rozwiązywania problemów oraz pracy w interdyscyplinarnych zespołach. W sposób szczególny oceniany kierunek jest odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku pracy na wykwalifikowaną kadrę dydaktyczną, w tym specjalistów w zakresie pracy z cudzoziemcami, osoby

wspierające instytucje kultury (biblioteki, muzea) m.in. przy tworzeniu tekstów czy organizacji wydarzeń kulturalnych, ale także na osoby dysponujące kompetencjami humanistycznymi, co dotyczy m.in. komunikacji, wystąpień publicznych czy pracy z informacją, a jest odpowiedzią na potrzeby sektora prywatnego czy rynku lokalnego.

Wpływ na koncepcję i cele kształcenia na ocenianym kierunku mieli również interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni, w tym studenci i pracodawcy. Kierunek aktywnie współpracuje z przedstawicielami instytucji edukacyjnych, szkoleniowych, instytucji kultury czy jednostek samorządu terytorialnego, którzy uczestniczą w określaniu efektów uczenia się, organizacji praktyk, realizacji wspólnych projektów edukacyjnych i kulturalnych, a także w dostosowaniu programu studiów do potrzeb rynku pracy oraz rozwoju kompetencji zawodowych studentów. Przykładem wpływu interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych na kształt programu studiów było wprowadzenie na pierwszym stopniu studiów modułu nauczanie języka polskiego jako obcego. Obie grupy interesariuszy opiniują również zmiany programowe, w tym dotyczące zmian w zakresie efektów uczenia się. Stała współpraca z interesariuszami pozwala na bieżące dostosowywanie koncepcji kształcenia oraz efektów uczenia się do wymagań rynku pracy i oczekiwań studentów, zapewniając interdyscyplinarne przygotowanie absolwentów.

Realizowana koncepcja kształcenia nie zakłada nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jako podstawowej formy, jest ona jednak wykorzystywana jako element wspomagający i komplementarny. Na tej podstawie stosowane są zdalne platformy cyfrowe m.in. do konsultacji w uzasadnionych przypadkach, prowadzenia wykładów i spotkań seminaryjnych oraz do udostępniania materiałów dydaktycznych i naukowych. Prócz tego część zajęć, co dotyczy np. zajęć ogólnouniwersyteckich jest prowadzona w systemie zdalnym. W programie studiów znalazły się również zajęcia związane z zastosowaniem technologii cyfrowych, np. *technologia informacyjna*, które rozwijają umiejętność korzystania z nowoczesnych narzędzi informatycznych. Do wykorzystania narzędzi w tej formie kształcenia, dzięki szkoleniom zorganizowanym przez Uczelnię, zostali przygotowani zarówno pracownicy, jak i studenci.

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia polska obejmuje kilka modułów zajęć: zajęcia kierunkowe (obowiązkowe, związane z kluczowymi obszarami filologii polskiej i związane z dyscyplinami stanowiącymi podstawy merytoryczne kierunku, takimi jak *teoria dzieła literackiego*, *literatura polska po 1989*, *gramatyka opisowa współczesnego języka polskiego*, *warsztaty badawcze literaturoznawcze* czy *historia języka polskiego*), zajęcia podstawowe (obejmujące treści o charakterze ogólniejszym, m.in. *filozofia*, *socjologia i komunikacja*, *teoria literatury*, *literatura i społeczeństwo*), zajęć kierunkowych do wyboru (w tym *przedmiot literaturoznawczy uzupełniający kanon*, *seminarium licencjackie*, *wykład monograficzny*, *przedmiot kierunkowy w języku obcym*), zajęć obowiązkowych (obejmujących *lektoraty języków obcych*, zajęcia z *wychowania fizycznego* czy *technologii informacyjnych*) i modułów wybieralnych.

Efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych, ponieważ np. na studiach pierwszego stopnia w powiązaniu z charakterystyką o kodzie P6S_WG opisującej zakres wiedzy w dyscyplinach stanowiących teoretyczne podstawy kierunku (czyli tych, do których został on przyporządkowany), zakładają osiągnięcie wiedzy w zakresie polskiej geografii, historii, polityki i sztuki, do których kierunek nie został przyporządkowany (przy czym tylko historia stanowi dyscyplinę naukową). Co najmniej dyskusyjne jest sformułowanie efektu k_W01: [absolwent zna i rozumie] „w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska kulturowe oraz

dotyczące ich metody i teorie literaturoznawcze i językoznawcze wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu polonistycznego literaturoznawstwa i językoznawstwa z elementami nauk o kulturze, tworzące jej podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu szczegółowej wiedzy z obszaru literaturoznawstwa i językoznawstwa polskiego”. Kładzie się w nim nacisk na znajomość faktów kulturowych (z pominięciem faktów literackich i językowych), w stosunku do których mają być stosowane literaturoznawcze i językoznawcze metody i teorie wyjaśniające z pominięciem teorii z zakresu nauk o kulturze i religii. Jednocześnie w komponencie odnoszącym się do opisu zakresu wiedzy szczegółowej wiedza ta nie została opisana. Co prawda, po zacytowanym wyżej efekcie uczenia się następują trzy efekty opisujące zakres wiedzy w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo, ale z pominięciem nauk o kulturze i religii. Dodatkowo te trzy sformułowane dla literaturoznawstwa i językoznawstwa efekty uczenia się są redundantne w stosunku do zacytowanego efektu, bo odnoszą się np. do wiedzy dotyczącej teorii i metodologii, metod analizy i interpretacji literackich. Na studiach drugiego stopnia wiedza w zakresie nauk o kulturze i religii w nie została uwzględniona. Redundantność ogólnych efektów uczenia się wynika z tego, że w opartych na Polskiej Ramie Kwalifikacji efektach uczenia się została zachowana część opisów opartych na obszarowych efektach kształcenia określonych w Krajowej Ramie Kwalifikacji. **Rekomenduje się** rezygnację z efektów uczenia się opartych na sformułowaniach zaczerpniętych z KRK. W każdej kategorii efektów uczenia się został uwzględniony jeden efekt delegujący do wiedzy umiejętności i kompetencji społecznych związanych z modułem wybieralnym (w domyśle zakresem przygotowania zawodowego), ale osiągnane w ramach tych modułów kompetencje nie zostały nawet sygnałnie wskazane, mimo, że charakterystyki PRK takie możliwości dają. Ponadto efekty uczenia obejmują także modułowe efekty uczenia się dla modułów na studiach pierwszego stopnia: *humanistyczno-artystycznego* oraz *komunikacja wizerunkowa i promocyjna*, a na studiach drugiego stopnia – *nauczanie języka polskiego jako obcego* oraz *komparatystyka filologiczna*, które nie stanowią uszczegółowienia do zakresu specjalności ogólnych efektów uczenia się dla kierunku, lecz opisują wykluczające się kompetencje, które osiąga jakaś część studentów, a inna – nie. Świadczy o tym powiązanie tych efektów z charakterystykami PRK, a nie z symbolami odpowiadających im efektów ogólnych. Jednocześnie koncepcja kształcenia w ogóle nie odnosi się do nauczania języka polskiego jako obcego, a sformułowane dla tego modułu efekty uczenia się mówią – zgodnie z koncepcją kształcenia – o nauczaniu języka polskiego jako ojczystego. Ogólne efekty uczenia się ani na studiach pierwszego stopnia, ani na studiach drugiego stopnia nie spełniają wymagań określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, mówiących o tym, że kształcenie przygotowujące do wykonywania tego zawodu prowadzone jest na kierunku, którego program studiów określa efekty uczenia się obejmujące wiedzę i umiejętności odpowiadające wszystkim wymaganiom podstawy programowej przedmiotu nauczania. W przypadku ocenianego kierunku brakuje np. efektów w zakresie wiedzy o literaturze powszechnej.

Efekty uczenia się nie w pełni odpowiadają charakterystykom Polskiej Ramy Kwalifikacji i nie obejmują wszystkich opisanych w nich kompetencji. Np. w kontekście charakterystyki P6S_WK [zna i rozumie] „podstawowe ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego” uwzględniony został tylko efekt k_W07: [zna i rozumie] „zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego” (nieprawidłowo powiązany z charakterystyką o kodzie P6S_WG) z pominięciem ekonomicznych, prawnych, a także innych uwarunkowań działalności zawodowych filologa, w tym zawodu nauczyciela, takich jak wiedza z zakresu polskiej geografii, historii, polityki i sztuki lub pedagogiki i psychologii. Nie jest jasne której charakterystyce PRK odpowiada efekt

k_W08: [zna i rozumie] „zasady działania systemów i instytucji kulturalnych właściwych dla zakresu działalności zawodowej właściwej dla literaturoznawstwa i językoznawstwa (m.in. edukacyjnej, kulturalnej, medialnej)” na studiach pierwszego stopnia. W opisie wiedzy na studiach drugiego stopnia została pominięta charakterystyka kodzie P7S_WG [zna i rozumie] „główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których jest przyporządkowany kierunek studiów – w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim”.

Sformułowane efekty uczenia się – zarówno na pierwszym, jak i na drugim stopniu kształcenia – są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, oraz z zakresem działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Efekty uczenia przypisane do studiów pierwszego stopnia kładą nacisk na zdobycie zaawansowanej wiedzy o faktach, obiektach i zjawiskach kulturowych oraz dotyczących ich metodach i teoriach literaturoznawcze i językoznawczych, metodach interpretacji tekstów literackich w obrębie wybranych teorii i szkół badawczych, ale również umiejętności rozpoznawania tekstów literackich i zjawisk językowych oraz przeprowadzania ich krytycznej analizy z zastosowaniem metod literaturoznawczych i językoznawczych. Na studiach drugiego stopnia efekty uczenia się koncentrują się na rozwijaniu umiejętności analitycznych i badawczych, umożliwiających samodzielne prowadzenie badań literaturoznawczych lub językoznawczych. Jak wynika z wyżej sformułowanej diagnozy, efekty uczenia się nie zawsze są w pełni specyficzne w powiązaniu z dyscyplinami naukowymi, do których został przyporządkowany kierunek. Dodatkowo ogólne efekty uczenia się w większości wypadków nie zostały uszczegółowione przez efekty przypisane do zajęć lub grup zajęć. Przykładowo na studiach pierwszego stopnia przy zajęciach z zakresu *literatury romantyzmu* w wykazie uzyskiwanych efektów uczenia się uwzględniono jedynie symbole – z pominięciem opisu – efektów ogólnych (k_W01, k_W02, k_U02 itd.). Podobnie na studiach drugiego stopnia, np. przy zajęciach *analiza testów i nurtów nowoczesności*, podano jedynie symbole kierunkowe (m.in. k_W04 czy k_K01).

Efekty uczenia się wskazują natomiast na umiejętności badawcze i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej absolwenta w zakresie dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek studiów. Dzięki temu studenci studiów pierwszego stopnia uczą się samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności przygotowujące ich do podjęcia badań naukowych, oceniać przydatność różnorodnych metod i narzędzi służących rozwiązywaniu problemów badawczych, krytycznie analizować i wykorzystywać informacje z różnych źródeł oraz przygotować prace pisemne z wykorzystaniem tekstów naukowych. Na studiach drugiego stopnia z kolei studenci nabywają umiejętności pozwalające na samodzielne przygotowanie pracy naukowej, obejmujące zgromadzenie materiału, wybór metody badawczej, selekcję bibliografii oraz krytyczne ustosunkowanie się do wiedzy na dany temat. Uzyskują także kompetencje społeczne niezbędne w pracy badawczej, w tym umiejętność definiowania celów, planowania zadań i organizacji własnego warsztatu pracy. Przyjęte na kierunku ogólne efekty uczenia się zakładają ponadto osiągnięcie umiejętności komunikowania się w języku obcym na wymaganych przepisami prawa poziomach: absolwent studiów pierwszego stopnia potrafi „posługiwać się językiem obcym na poziomie B2”, a absolwent studiów drugiego stopnia [potrafi] „posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Nie wszystkie efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, bo są niezrozumiałe. Na przykład nie wiadomo, co oznacza termin „system instytucji kulturalnych” w cytowanym wyżej efekcie k_W08. Niezrozumiałą jest też np. efekt k_W05 na studiach pierwszego stopnia: [zna i rozumie] „fundamentalne dylematy współczesnej

kultury i cywilizacji w zakresie ich badania i zastosowania do rozwiązywania problemów społecznych”, bo nie jest jasne jak można współczesne dylematy stosować do rozwiązywania problemów społecznych. Niejasno jest też sformułowany cytowany już efekt k_W01 na studiach pierwszego stopnia (o czym była mowa wyżej) oraz jego odpowiednik na studiach drugiego stopnia: [zna i rozumie] „w pogłębionym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie literaturoznawcze i językoznawcze wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu filologii polskiej, tworzące jej podstawy teoretyczne, główne trendy rozwojowe dyscyplin naukowych istotne dla filologii polskiej”. Nie jest jasne o fakty w jakiej dyscyplinie chodzi, a w związku tym, czy właściwie dobrane są do wyjaśniania zależności między nimi teorie akurat w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo. Filologia polska nie jest dyscypliną naukową, a do tych odnosi się charakterystyka P7S_WG.

W okresie poprzedzającym wizytację Uczelnia przygotowała projekt modyfikacji efektów uczenia się, ale nadal są one obciążone tymi samymi wadami (nie zawierają jedynie wykluczających się efektów modułowych), a w niektórych aspektach są one nawet gorzej sformułowane, niż efekty dotychczas obowiązujące, np. w zakresie zgodności z kompetencjami opisanymi w Polskiej Ramie Kwalifikacji.

Obowiązujący program studiów drugiego stopnia nie uwzględnia ani ogólnych, ani szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu. Dla zajęć służących realizacji standardu zostały przygotowane szczegółowe efekty uczenia się, ale zajęcia te nie są zaimplementowane do programu studiów (np. w programie studiów nie przewidziano w tym zakresie modułowych efektów uczenia się), a założone dla nich szczegółowe efekty uczenia się są inne niż efekty uczenia się określone w standardzie, choć ww. zarządzenie Rektora w sprawie wdrożenia modułu nauczycielskiego obejmuje wszystkie ogólne i szczegółowe efekty uczenia się określone w standardzie. W zarządzeniu tym efekty uczenia się określone w standardzie zostały powiązane z charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji na poziomie 7, w tym np. efekty w kategorii wiedza z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego z charakterystyką PRK o kodzie P7S_WG, która dotyczy dyscyplin naukowych, które stanowią teoretyczne podstawy kierunku, czyli tych, do których został on przyporządkowany. Oceniany kierunek słusznie nie jest przyporządkowany do psychologii i pedagogiki, ponieważ efekty uczenia się określone w standardzie nie odnoszą się do głębi perspektywy poznawczej i mogą być osiągnięte zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, a odpowiadają raczej różnym uwarunkowaniom działalności zawodowej związanej z kierunkiem, o których mowa w charakterystykach PRK o kodach P6S_WK i P7S_WK. Efekty w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela zostały określone rozporządzeniem ministra i należy założyć, że są one zgodne z charakterystykami PRK, choć na odpowiednie powiązania rozporządzenie to nie wskazuje. Uczelnia jednak nie ma obowiązku tych powiązań się doszukiwać.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w dyscyplinach, do których został przypisany kierunek studiów, oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, jednak nie wszystkie wskazane dyscypliny naukowe stanowią teoretyczne podstawy kierunku. Koncepcja kształcenia pomija dodatkowo zajęcia grupy B-D standardu kształcenia nauczycieli.

Efekty uczenia się nie w pełni są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również nie opisują w sposób specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów, nie odpowiadają także właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. W opisach efektów uczenia się – zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia – zastrzeżenia budzi brak odniesień do wszystkich wskazanych w PRK charakterystyk oraz brak odniesienia do poziomu uzyskiwanej wiedzy.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie zawierają pełnego zakresu ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niewłaściwego przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych;
2. niewłączenia do programu studiów zajęć służących do realizacji grupy zajęć B-D standardu kształcenia nauczycieli;
3. niewłaściwego sformułowania efektów uczenia się, niezgodnego z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych;
4. niedostosowania efektów uczenia się do zakresu podstawy programowej nauczania przedmiotu język polski;
5. niezapewnienia pełnej zgodności opisu osiągniętych na kierunku kompetencji z zakresem kompetencji scharakteryzowanych w PRK;
6. sformułowania efektów uczenia się w sposób niejasny i poddający się różnym interpretacjom;
7. nieuwzględnienia w szczegółowych opisach poszczególnych zajęć kierunkowych efektów uczenia się;
8. nieuwzględnienia w programie studiów efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia nauczycieli.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się rozłożenie realizacji standardu w zakresie grup zajęć B-D/E na studia pierwszego i drugiego stopnia.
2. Rekomenduje się rezygnację z efektów uczenia się opartych na sformułowaniach zaczerpniętych z KRK.

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie właściwego przypisania kierunku do dyscyplin naukowych w taki sposób, aby wszystkie wskazane dyscypliny stanowiły jego podstawy teoretyczne.
2. Zaleca się włączenie zajęć służących realizacji grupy zajęć B-D standardu do programu studiów.
3. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się w sposób odpowiadający przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych.
4. Zaleca się dostosowanie efektów uczenia się do zakresu podstawy programowej nauczania przedmiotu język polski.
5. Zaleca się zapewnienie pełnej zgodności opisu osiągniętych na kierunku kompetencji z zakresem kompetencji scharakteryzowanych w PRK.
6. Zaleca sformułowanie efektów uczenia się w sposób jasny i niepoddający się różnym interpretacjom.
7. Zaleca się uszczegółowienie efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć uwzględnionych w programie studiów.
8. Zaleca się uwzględnienie w programie studiów efektów uczenia się określonych w standardzie, w tym w szczególności zapewnienie zgodności efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć służących realizacji standardu ze szczegółowymi efektami uczenia się określonymi w standardzie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Realizowane na filologii polskiej treści programowe są zgodne z efektami uczenia się sformułowanymi dla kierunku oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których został on przyporządkowany, jak również uwzględniają wyniki działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Przygotowany program studiów zawiera treści dostosowane do poziomu i profilu kształcenia, obejmujące m.in. wiedzę z zakresu literaturoznawstwa dotyczącą analizy i interpretacji tekstów literackich w kontekście historycznym, kulturowym i estetycznym, problemów gatunków literackich, systemów wersyfikacyjnych czy kontekstów funkcjonowania literatury, ale również kwestii intertekstualności, uniwersalnych motywów literackich czy wykorzystania współczesnym metod analizy tekstu i różnych form literackich oraz wykorzystania współczesnych metodologii do pogłębionej analizy tekstu. Zaprojektowane treści programowe obejmują również wiedzę z zakresu językoznawstwa, w skład której wchodzi znajomość struktur gramatycznych języka polskiego, norm językowych i zasad funkcjonowania języka w komunikacji, ewolucji języka na tle dziejów społecznych czy zachodzących zmian leksykalnych i gramatycznych oraz

metodologii badań językoznawczych, ale również wiedza o relacjach między systemem języka a jego funkcją komunikacyjną czy wiedza o języku jako narzędziu do budowania tożsamości etnicznej czy narodowej oraz jego roli w translatoryce czy glottodydaktyce. Treści te są powiązane z kształtowaniem umiejętności analitycznych i interpretacyjnych oraz przygotowują do pracy badawczej i dydaktycznej z językiem. Treści programowe pozwalają studentom również wypracować warsztat naukowy, co prowadzi do kształtowania umiejętności formułowania problemów i stosowania różnych technik analitycznych, w tym obejmujących gromadzenie i selekcje materiału badawczego, jego krytyczną interpretację oraz uczestnictwo w dyskursie naukowym zarówno w formie pisemnej, jak i ustnej. Tematyka prac dyplomowych na ocenianym kierunku odzwierciedla zgodność programu nauczania z badaniami prowadzonymi w Uczelni. Zalecana literatura potwierdza aktualność treści programowych oraz ich powiązanie z działalnością badawczą i współczesnymi trendami w literaturoznawstwie i językoznawstwie. Dobór treści dla zajęć zapewnia kompleksowość i odpowiedni poziom szczegółowości, umożliwiając osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Proponowane treści programowe nie wskazują natomiast na rolę dyscypliny nauki o kulturze i religii jako podstawy merytorycznej kierunku, co było powodem sformułowania zalecenia w kryterium 1. Przede wszystkim nie odwołują się one do efektów uczenia się z zakresu nauk o kulturze i religii, jak również do aktualnego stanu wiedzy i metodyki badań w tej dyscyplinie. Dodatkowo są realizowane w ramach zajęć modułu humanistyczno-artystycznego, co uniemożliwia ich nabycie przez wszystkich studentów kierunku. Nie odnoszą się również do kluczowych aspektów badań w ramach tej dyscypliny, ale są ujmowane w kontekście analiz literaturoznawczych.

Student filologii polskiej – zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia studiów – poznaje treści programowe związane z blokiem zajęć kierunkowych, z których część stanowi jego wybór, podstawowych oraz ogólnych zajęć obowiązkowych, co obejmuje m.in. nabywanie kompetencji cyfrowych oraz umiejętności posługiwania się językiem obcym. Kształcenie kierunkowe zawiera treści programowe kształtujące kompetencje związane z dyscyplinami literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których przyporządkowany jest kierunek studiów i obejmujące zarówno problemy teorii i metodologii badań tekstów literackich, jak i kwestie dotyczące analiz językowych i badań struktur gramatycznych. Prócz tego treści programowe obejmują zagadnienia związane z ochroną własności intelektualnej, etyki czy etykiety, a dodatkowo treści zakresu nabywania kompetencji językowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia podczas zajęć lektoratowych i kursu w języku obcym nowożytnym, gdzie treści programowe odnoszą się m.in. do opisu struktur językowych lub specjalistycznych w zależności od stopnia studiów. Tym samym dobór treści dla poszczególnych zajęć tworzących program studiów i mieszczących się w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo jest kompleksowy oraz dostosowany do właściwego poziomu szczegółowości w kontekście specyfiki tych zajęć. Pozwala on również na osiągnięcie zakładanych dla ocenianego kierunku efektów uczenia się. W programie studiów brakuje natomiast kompleksowych i specyficznych treści odnoszących się do zajęć w zakresie dyscypliny nauki o kulturze i religii.

Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia w odniesieniu do grupy zajęć A standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela: *merytoryczne przygotowanie do nauczania przedmiotu* nie obejmują w pełni wiedzy i umiejętności odpowiadających wszystkim wymaganiom podstawy programowej przedmiotu język polski. Dotyczy to przede wszystkim literatury dla dzieci, antyku i powszechnej oraz teatru i filmu. W programie studiów w ramach modułu *nauczanie języka polskiego jako ojczystego* znajdują się co prawda zajęcia o źródłach kultury europejskiej, wybranych zagadnieniach z literatury powszechnej od antyku po współczesność i z zakresu literatury wybranego

obszaru językowego, ale dobór treści programowych, jak i wybór lektur nie w pełni odpowiada podstawie programowej i nie odnosi się wprost do takich autorów jak Arystoteles, Erazm z Rottedramu, Tomasz Morus, Joseph Rudyard Kipling, Charles Dickens, Gustaw Flaubert Antoine de Saint-Exupéry, Ferenc Molnár, Jean-Jacques Sempé, René Goscinny i in. Uwzględnione w harmonogramie realizacji programu studiów nazwy tych zajęć nie są specyficzne i nie sygnalizują jasno zakresu kształcenia, np. *przedmiot uzupełniający z zakresu kształcenia kulturowo-literackiego 1* lub *przedmiot uzupełniający z zakresu literaturoznawstwa 1-3*. **Rekomenduje się** nadanie specyficznych nazw zajęć w ramach modułu *nauczanie języka polskiego jako ojczystego*. W odniesieniu do teatru i filmu w ramach modułu *nauczanie języka polskiego jako ojczystego* są zajęcia *metody szkolnej interpretacji tekstu*, które poruszają problem filmu i szkolnych technik pracy z adaptacją filmową oraz analizy filmu fabularnego i dokumentalnego, ale nie w pełni odpowiadają podstawie programowej w odniesieniu do umiejętności wyodrębniania elementów składających się na spektakl teatralny i film (reżyseria, gra aktorska, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka); wskazywania cech charakterystycznych przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego) czy świadomego i uważnego odbioru filmów oraz spektakli, zwłaszcza adresowanych do dzieci i młodzieży, choć tematyka teatru pojawia się w kontekście poszczególnych epok literackich.

Pogram studiów drugiego stopnia nie uwzględnia treści programowych zapewniających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, ponieważ służące ich osiągnięciu zajęcia nie zostały zaimplementowane do tego programu. Ponadto, ponieważ w przypadku wskazanych w zarządzeniu Rektora w sprawie wdrożenia modułu nauczycielskiego zajęcia efekty uczenia się są inne niż efekty uczenia się określone w standardzie, to opracowane dla tych zajęć treści programowe (zwłaszcza w przypadku zajęć z zakresu psychologii i pedagogiki, dla których znajduje to potwierdzenie w problematyce prac egzaminacyjnych, o czym mowa w kryterium 3), nie zapewniają osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Określony harmonogram realizacji programu studiów obejmujący czas trwania, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów zostały oszacowane poprawnie i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia w sposób właściwy szacuje również nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć. W tym zakresie wskazana w programie studiów liczba punktów ECTS wynika z liczby godzin zajęć realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego, nakładzie pracy związanego z przygotowaniem się do zajęć i do zaliczenia, ilości materiału koniecznego do opanowania, jak również sposobów ewaluacji osiągnięcia efektów uczenia się. Harmonogram realizacji programu studiów pierwszego stopnia obejmuje 6 semestrów i zamyka się w 1905 godzinach dydaktycznych, którym przypisano 180 punktów ECTS. Pogram studiów drugiego stopnia z kolei rozpisano na 4 semestry, w czasie których student realizuje 900 godzin i uzyskuje łącznie 120 punktów ECTS.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W szczególności wynika ona z programu studiów i obejmuje realizację zajęć (1905 godzin na pierwszym stopniu studiów oraz 900 godzin na stopniu drugim) powiększoną o konsultacje nauczycieli akademickich i studentów oraz udział w zaliczeniach poszczególnych zajęć. Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, wynosi na pierwszym stopniu kształcenia 91 ECTS, co wynika z przypisania 63,5 ECTS za realizację zajęć oraz 27,5 ECTS za

pozostałe aktywności realizowane w kontakcie z nauczycielem akademickim oraz 61 ECTS na stopniu drugim, co wiąże się z uzyskiwaniem 30 ECTS w ramach zajęć oraz 31 ECTS w ramach pozostałych aktywności realizowanych w kontakcie z prowadzącym. Uczelnia w sylabusach zajęć przypisuje poszczególnym aktywnością studenta, m.in. udziałowi w zajęciach oraz zaliczeniu, jak również przygotowywaniu się do nich, w tym lekturze koniecznej literatury, odpowiedni wymiar godzinowy powiązany z nakładem pracy studenta mierzonym liczbą punktów ECTS. Stosowane rozwiązania szczegółowe, opis nakładu pracy studenta uwzględniony w sylabusach zajęć, nie jest jednak jednolity, co więcej przeszacowuje samodzielną pracę studenta kosztem aktywności wymagających bezpośredniego kontaktu nauczycieli akademickich i studentów. **Rekomenduje się** w związku z tym zmodyfikować opis nakładu pracy studenta przypisany do poszczególnych zajęć w taki sposób, aby oddawał dominującą rolę aktywności realizowanych w bezpośrednim kontakcie nauczycieli akademickich i studentów.

Plan studiów został opracowany tak, aby odpowiadał charakterowi realizowanych treści programowych i umożliwiał studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Przyjęty przez Uczelnię program studiów przewiduje realizację zajęć w formie wykładu, konwersatorium, seminarium, lektoratu lub praktyki, przy czym dominująca rolę odgrywają formy aktywizujące studentów. Tym samym na studiach pierwszego stopnia formy podawcze (wykłady) stanowią około 12% (225 godzin), podczas gdy na studiach stopnia drugiego wartość ta wynosi odpowiednio 7% (60 godzin). Proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są w związku z tym odpowiednie i dostosowane do specyfiki kształcenia. Dobór form zajęć jest również zróżnicowany, co pozwala uwzględnić specyfikę nauczanych treści i wspiera osiąganie założonych efektów uczenia się, w tym pogłębianie wiedzy, rozwijanie umiejętności badawczych oraz kształtowanie kompetencji społecznych. W szczególności zajęcia ukierunkowane na osiągnięcie efektów uczenia się w kategorii wiedzy są zazwyczaj realizowane w formie wykładu, np. *wprowadzenie do humanistyki* czy *metody badań nauk humanistycznych*, podczas gdy zajęcia nastawione na osiągnięcie umiejętności są realizowane w formie konwersatoriów, np. *poetyka* czy *historia języka polskiego*. Zajęcia odbywają się tym samym w formach dostosowanych do specyfiki zajęć, a niektóre z nich realizowane są w modelu dwuskładnikowym, łączącym wykład z konwersatorium. Właściwa jest również sekwencja zajęć, dzięki czemu zajęcia wprowadzające, definiujące podstawy danej dyscypliny, poprzedzają zajęcia bardziej złożone i wymagające wcześniejszej wiedzy, np. *gramatyka opisowa współczesnego języka polskiego* wyprzedza w planie studiów zajęcia z *kultury języka*, a *poetyka* jest realizowana przed *teorią dzieła literackiego*. Z tego punktu widzenia wątpliwości budzi przeniesienie w nowym programie studiów wykładu z *językoznawstwa ogólnego* na semestr 2., co prowadzi do jego realizacji równoległe do pierwszego semestru *gramatyki opisowej współczesnego języka polskiego*.

Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku filologia polska obejmują grupy zajęć do wyboru przez studenta, przy czym ich udział wynosi co najmniej 30% łącznej liczby punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji. Zaprojektowana koncepcja wyboru uwzględnia komponenty z różnych grup zajęciowych, a mianowicie modułów wybieralnych, przedmiotów kierunkowych do wyboru i kursów zmiennych ogólnouczelnianych. Koncepcja realizowana na studiach pierwszego stopnia dopuszcza wybór w wymiarze 91 ECTS, około 51% (przedmioty kierunkowe do wyboru – 46 ECTS, moduł wybieralny – 35 ECTS oraz kursy zmienne ogólnouczelniane – 10 ECTS). Na studiach stopnia drugiego wymiar ten wynosi odpowiednio 74 ECTS, 61% (przedmioty kierunkowe do wyboru – 42 ECTS, moduł wybieralny – 26 ECTS oraz kursy zmienne ogólnouczelniane – 6 ECTS). Z uwagi na malejącą liczbę studentów Uczelnia uruchamia jednak jedynie wybrane moduły, np. na studiach

pierwszego stopnia na trzech latach studiów jest realizowany tylko moduł *humanistyczno-artystyczny*. Ten fakt sprawia, że moduły wybieralne mają na pierwszym stopniu studiów jedynie charakter potencjalny, co nie wpływa jednakże na spełnienie wymogu prawnego, gdyż po wyłączeniu tego komponentu studenci mają wybór zajęć w wymiarze 56 ECTS (31%). Na studiach drugiego stopnia z kolei nie jest jasna relacja pomiędzy zajęciami kształcenia nauczycielskiego oraz modułem *nauczanie języka polskiego jako ojczystego*, którego wybór potencjalnie może być powiązany z nabywaniem uprawnień nauczycielskich. Pominięcie jednak tego komponentu zajęć do wyboru – podobnie jak na studiach pierwszego stopnia – nie narusza wymogów prawnych, a studenci mogą indywidualizować swoją ścieżkę kształcenia w wymiarze 48 ECTS (40%). W kontekście powyższego **rekomenduje się** jednoznaczne określenie zależności pomiędzy ścieżką kształcenia nauczycielskiego na studiach drugiego stopnia a realizacją modułu *nauczanie języka polskiego jako ojczystego* w kontekście obligatoryjności lub fakultatywności tego powiązania.

Spełnione zostały wymagania dotyczące liczby punktów ECTS przypisanych zajęciom powiązanim z prowadzonymi w Uczelni badaniami naukowymi w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo, a ich liczba odpowiada procentowemu przyporządkowaniu kierunku do tych dyscyplin. Na obu poziomach studiów stanowią one ponad 50% ogólnej liczby ECTS. Na studiach pierwszego stopnia punkty ECTS przypisane przedmiotom literaturoznawczym – z pominięciem modułów wybieralnych – wynoszą 70 w stosunku do 32 punktów przypisanych przedmiotom językoznawczym. Te wartości są powiększone o 6 punktów ECTS przypisanych *proseminarium* i *seminarium dyplomowemu* oraz 10 ECTS związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej, co stanowi 65% całkowitej liczby punktów. Na studiach drugiego stopnia odpowiednio przedmiotom literaturoznawczym przypisano – również z pominięciem modułów wybieralnych 46 punktów ECTS, a językoznawczym 11. Dodatkowo student uzyskuje punkty ECTS za *proseminarium* i *seminarium magisterskie* (łącznie 6 ECTS) oraz 20 ECTS za przygotowanie pracy, co w sumie stanowi 69% punktów. Uczelnia w załączonej dokumentacji w sposób niewłaściwy wskazała jako zajęcia związane z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, wszystkie zajęcia uwzględnione w programie studiów, w tym *lektorat języka obcego czy filozofię*, przyjmując wartość punktów ECTS w omawianym zakresie na 100%. W związku z tym **rekomenduje się** skorygowanie dokumentacji studiów w taki sposób, aby wykazywane wartości odpowiadały faktycznej działalności naukowej w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek. Dodatkowo wśród punktów wykazanych przez Uczelnię w kontekście prowadzonej działalności naukowej w zakresie dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek, w bloku wspólnym na pierwszym stopniu jedynie 4 punkty ECTS (*źródła kultury europejskiej*) na pierwszym stopniu studiów i 2 punkty ECTS (*przedmiot kierunkowy w języku obcym: Contemporary Polish Theatre*) odpowiadają przyporządkowaniu kierunku do dyscypliny nauki o kulturze i religii. Większy ich wymiar jest uzyskiwany przez studentów podczas realizacji modułu humanistyczno-artystycznego na pierwszym stopniu studiów, a tym samym wymiar punktów ECTS związanych z prowadzeniem w Uczelni badań w zakresie dyscypliny nauki o kulturze i religii jest niewłaściwy i nie odpowiada procentowemu przyporządkowaniu kierunku do tej dyscypliny.

Na studiach pierwszego stopnia przewidziano zajęcia z języka obcego nowożytnego w wymiarze 120 godzin, którym przypisano 7 punktów ECTS. Dodatkowo studenci mogą uczestniczyć obowiązkowo w zajęciach prowadzonych w języku obcym nowożytnym (angielski) *Contemporary Polish Theatre*, co w połączeniu z lektoratami umożliwia studentom osiągnięcie biegłości językowej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, przy czym nabycie kompetencji językowych

oraz weryfikacja poziomu biegłości jest realizowana jedynie na zajęciach lektoratowych. Elementem dodatkowych zajęć prowadzonych w języku obcym jest m.in. dyskusja z udziałem studentów. Przy podejmowaniu kształcenia językowego studenci podlegają dodatkowo kwalifikacji w oparciu o testy kompetencyjne, co ułatwia dobór ścieżki kształcenia skutkujący osiągnięciem odpowiedniego stopnia biegłości. Oferta kształcenia językowego na studiach drugiego stopnia obejmuje *lektorat języka obcego nowożytnego* w wymiarze 30 godzin i 2 punktów ECTS. Dodatkowo – podobnie jak na studiach pierwszego stopnia studenci obowiązkowo realizują zajęcia prowadzone w języku obcym nowożytnym (angielski) – *Grotowski*, co pozwala rozwijać znajomość języka specjalistycznego. Taki sposób prowadzenia kształcenia pozwala nabyć kompetencje w zakresie posługiwania się językiem specjalistycznym oraz nabyć umiejętności językowe na poziomie B2+. Realizacja dodatkowych zajęć w języku obcym na obu stopniach studiów pozwala na utrwalanie nabywanych kompetencji językowych, szerszy kontakt z językiem obcym oraz możliwość wypowiadania się z wykorzystaniem słownictwa specjalistycznego na studiach drugiego stopnia.

Plan studiów realizowany na kierunku filologia polska obejmuje zajęcia z dziedziny nauk społecznych, którym w sposób właściwy przyporządkowano liczbę punktów ECTS. Na studiach pierwszego stopnia wymiar ten obejmuje 5 punktów ECTS, które zostały przyporządkowane do przedmiotów z zakresu nauk społecznych, a mianowicie *socjologii języka i komunikacji oraz zajęciom ogólnouczelnianym*. Program studiów nie definiuje jednak konieczności wyboru zajęć ogólnouniwersyteckich z zakresu nauk społecznych, co może powodować trudności ze spełnieniem powyższego wymogu przez studentów. **Rekomenduje się** tym samym wskazanie w grupie zajęć ogólnouniwersyteckich obowiązkowo uzyskania co najmniej 2 punktów ECTS z zakresu nauk społecznych. Na studiach drugiego stopnia wymagane 5 punktów ECTS z zakresu nauk społecznych zostało przyporządkowanych przedmiotom *język i społeczeństwo oraz literatura i społeczeństwo*. Tym samym spełnione są wymagania wskazane w przepisach odrębnych.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku nie przewiduje nauczania z wykorzystaniem metod technik kształcenia na odległość, uwzględniając jedynie ich rolę wspomagającą. Uczelnia dopuszcza jednak realizację części zajęć w takiej formie, co dotyczy *kursów zmiennych ogólnouczelnianych*. Ich realizacja odbywa się na podstawie formalnie zatwierdzonych procedur dotyczących sposobów organizacji takich zajęć, kanałów komunikacji oraz zasad skutecznej weryfikacji stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Tym samym zarówno liczba punktów ECTS przypisana do tych zajęć, jak ich forma są zgodne z przepisami i umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów (wg standardu godzin zajęć zorganizowanych) służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu w grupach zajęć B-D jest sumarycznie równa minimalnym wymaganiom standardu, a liczba punktów ECTS w grupie zajęć B wyższa o 2, w grupie zajęć C i D o 1 ECTS niż minimalne wymagania standardu. Jednocześnie nie jest jasne jakie przesłanki stoją za tym zwiększeniem, a zarządzenie Rektora w sprawie wdrożenia modułu nauczycielskiego wymienia tylko efekty uczenia się określone w standardzie i nie wskazuje na dodatkowe kompetencje, które są rozwijane w dodatkowym, zaplanowanym na pracę własną studentów czasie. Wprowadzony w Uczelni model realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela nie spełnia jednak minimalnych wymagań odniesieniu do zajęć w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (grupa B), które prowadzone są w innej formie niż wykłady i ćwiczenia i są zintegrowane z praktyką zawodową. W Uczelni zajęcia te prowadzone są w formie warsztatów, ale

zakresie psychologii przeznaczono na nie 25 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów, a w zakresie pedagogiki 15 godzin, podczas gdy zgodnie z wymaganiami standardu powinna to być 1/3 godzin zajęć prowadzonych w tej grupie. W jednym przypadku stanowią one odrębne zajęcia (*personalizacja procesu kształcenia nauczycieli z elementami tutoringu*) a w trzech stanowią wydzieloną formę w ramach zajęć prowadzonych także jako wykład i ćwiczenia (*psychologia rozwojowa i wychowawcza, teoretyczne podstawy wychowania, pedagogika szkolna*). Jednocześnie sylabusy zajęć *psychologia rozwojowa i wychowawcza* w zakresie opisu merytorycznego nie przewidują formy warsztat, a jedynie wykład i ćwiczenia, a w przypadku zajęć *pedagogika szkolna* wskazują jedynie na wykład. Wszystkie formy zajęć uwzględnione są tylko w rozliczeniu nakładu pracy studenta. Tak więc formalne wydzielenie w ww. zarządzeniu formy zajęć warsztat nie przenosi się realnie na program zajęć, ponieważ dla tej formy nie zawsze zostały określone efekty uczenia się i treści programowe, nie zostały też dla niej wyodrębnione punkty ECTS. Z programu tych zajęć nie wynika też na czym polega ich integracja z praktyką zawodową. Nazwy zajęć służących osiągnięciu efektów uczenia się określonych w standardzie nie w pełni odpowiadają zakresowi opisanych w tych efektach kompetencji, fokusując treści programowe na określone zagadnienia, które nie w pełni odpowiadają wymaganiom standardu. **Rekomenduje się** sformułowanie nazw zajęć w sposób zbliżony do nazw grup zajęć określonych w standardzie. Sekwencja zajęć nie zapewnia właściwego przygotowania studentów do realizacji praktyki dydaktycznej w szkole podstawowej, ponieważ studenci przed przystąpieniem do praktyki nie mają przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, bo zajęcia *psychologia rozwojowa i wychowawcza* oraz *pedagogika szkolna* odbywają się równoległe do praktyk śródrocznej i ciągłej. Zasadniczo z punktu widzenia wymagań standardu w ramach grupy B równoległe z praktykami psychologiczno-pedagogicznymi i dydaktycznymi mogą odbywać się zajęcia w innej formie niż wykłady i ćwiczenia, bo efekty uczenia się dla praktyki dydaktycznej zakładają, że student potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk. Można przyjąć, że kolejność grup zajęć w standardzie: B, C, D wskazuje na właściwą ich sekwencję. Z punktu widzenia przygotowania studentów do praktyki zawodowej nie w pełni właściwe jest umiejscowienie zajęć z *emisji głosu* w semestrze trzecim, po *praktyce dydaktycznej w szkole podstawowej* i równoległe z *praktyką dydaktyczną w szkole ponadpodstawowej*. **Rekomenduje się** przesunięcie realizacji grupy zajęć przygotowania psychologiczno-pedagogicznego i z zakresu dydaktyki ogólnej przed realizacją praktyk zawodowych w zakresie przygotowania dydaktycznego do prowadzenia przedmiotu nauczania. Zasady realizacji standardu nie przewidują zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Umiejętność ta nie może być opanowania przez studentów w ramach minimalnej liczby godzin zajęć określonych w standardzie dla grup zajęć B-C, ponieważ ogólny efekt w tym zakresie nie został uszczegółowiony w zakresie żadnej z tych grup. **Rekomenduje się** wydzielenie zajęć w zakresie pierwszej pomocy.

Stosowane na ocenianym kierunku metody dydaktyczne są zróżnicowane i sprzyjają rozwijaniu samodzielności studentów oraz ich aktywnemu udziałowi w procesie uczenia się. Pozwalają również na skuteczne osiągnięcie założonych efektów uczenia się oraz właściwe wykorzystanie dostępnych środków i narzędzi dydaktycznych. Wśród metod dydaktycznych służących osiągnięciu efektów uczenia się znajdują się jednak zarówno techniki podające (informacyjne), jak i aktywizujące (problematyzujące i twórcze), ocena ich zgodności z celami i formami zajęć oraz aktualnie realizowanymi treściami programowymi, nie jest w pełni możliwa, gdyż stosowane metody nie zostały przypisane w większości wypadków do zajęć dydaktycznych, jak również nie uwzględniono ich w sylabusach. Utrudnia to studentom zapoznanie się ze sposobami nabywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

podczas realizacji danych zajęć. **Rekomenduje się** w związku z tym określenie metod dydaktycznych w opisach poszczególnych zajęć. Wykorzystywane metody dydaktyczne sprzyjają jednak samodzielności studentów i angażują ich w aktywny udział w procesie uczenia się. Dzięki temu możliwe jest skuteczne osiągnięcie założonych efektów uczenia się oraz optymalne wykorzystanie dostępnych środków i narzędzi dydaktycznych. W doborze metod uwzględnia się także najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a proces nauczania wspierany jest odpowiednio dobranymi narzędziami dydaktycznymi, które ułatwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się.

W procesie kształcenia na ocenianym kierunku wykorzystywane są także metody i techniki nauczania zdalnego oraz narzędzia oparte na technologiach informacyjnych, które pełnią jednak głównie funkcję wspomagającą, służącą rozwijaniu podstawowych kompetencji i utrwalaniu nabytej wiedzy i umiejętności. Nauczyciele akademicy korzystają zasadniczo z dwóch platform edukacyjnych, umożliwiających – zależnie od celu kształcenia – udostępnianie materiałów dydaktycznych lub komunikację ze studentami. Wykorzystywane na udostępnionych platformach aktywności są związane z dwiema sferami. Z jednej strony służą organizacji procesu kształcenia, np. udostępnianie elektronicznych wersji podręczników czy materiałów pomocniczych, ale także przekazywaniu prac zaliczeniowych oraz zwrotnego przesyłania wyników ich weryfikacji. Z drugiej strony są one wykorzystywane do organizacji konsultacji. W ramach zajęć prowadzących do nabycia umiejętności praktycznych metody i techniki do nauczania zdalnego są wykorzystywane jedynie pomocniczo, głównie do przekazywania materiałów dydaktycznych.

Metody kształcenia stosowane na kierunku filologia polska umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w dziedzinach literaturoznawstwo i językoznawstwo. Szczególnie istotne są w tym wypadku metody wykorzystywane na *seminariach dyplomowych*, w ramach których są stosowane metody audytoryjne, problemowe, jak również inne, dostosowane do charakteru przygotowywanej pracy. Metody wykorzystywane na studiach drugiego stopnia są z kolei w większym stopniu ukierunkowane na indywidualną współpracę ze studentami, wynikającą z ich większej samodzielności naukowej przy przygotowywaniu pracy magisterskiej. Dzięki korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnych studenci rozwijają umiejętność krytycznej oceny źródeł internetowych, efektywnego wyszukiwania informacji, korzystania z repozytoriów cyfrowych, a także obsługi narzędzi do prezentacji treści.

W ramach kształcenia w zakresie języka obcego wykorzystywane są metody dydaktyczne nastawione na rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i uwzględniające metody podające i aktywizujące, jak również wykorzystujące pracę indywidualną i grupową oraz pracę z tekstem. Na studiach pierwszego stopnia dominuje metoda komunikacyjna z elementami gramatyczno-leksykalnymi, podczas gdy na studiach drugiego stopnia taką rolę pełni metoda gramatyczno-leksykalna z elementami przekładu tekstu specjalistycznego. Metody te zapewniają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2 oraz B2+ odpowiednio na studiach I i II stopnia, także z uwzględnieniem języka specjalistycznego.

Stosowane metody kształcenia pozwalają na dostosowanie procesu uczenia się zarówno do zróżnicowanych potrzeb grupowych, jak i indywidualnych możliwości oraz preferencji studentów, co dotyczy również wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia umożliwia również dostosowywanie procesu uczenia się do specyficznych potrzeb studentów, w tym do indywidualnych potrzeb studentów z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. W szczególności dostosowanie tego typu może być realizowane przez indywidualizację procesu kształcenia, polegającą na zmianach sposobu

uczestnictwa w zajęciach, co obejmuje m.in. zwiększenie standardowo dopuszczalnej liczby nieobecności na zajęciach, możliwość rejestracji zajęć czy stosowanie dodatkowych urządzeń technicznych, w tym urządzeń do nauki dla osób np. z dysfunkcjami wzroku czy słuchu, ale również zmianie trybu zdawania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń, do czego zalicza się przedłużenie czasu trwania egzaminu lub zaliczenia, zmianę ich formy lub miejsca czy użycie specjalistycznych narzędzi. Dodatkowo Uczelnia definiuje grupy osób uprawnionych do korzystania ze wskazanych dostosowań oraz procedury korzystania z nich. Stosowane metody kształcenia pozwalają zatem na włączanie osób z niepełnosprawnościami do procesu nauczania i uczenia się, przy jednoczesnej indywidualizacji ścieżek dydaktycznych.

Program studiów pierwszego stopnia obejmuje *praktyki zawodowe* w wymiarze 90 godzin i 4 ECTS, na studiach drugiego stopnia przeprowadzane są praktyki służące przygotowaniu do wykonywania zawodu nauczyciela, o których mowa niżej.

W ramach praktyk zawodowych na studiach pierwszego stopnia studenci zobowiązani są zgodnie z obowiązującym harmonogramem studiów do odbycia *praktyki zawodowej ciągłej*, która trwa trzy następujące po sobie tygodnie, przez pięć dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku), przez sześć godzin zegarowych dziennie (a zatem łącznie trwa 90 godzin zegarowych). Praktyka zawodowa odbywana jest zawsze po zakończeniu letniej sesji egzaminacyjnej, w drugim roku studiów licencjackich (czwarty semestr).

Praktyka zawodowa może być także zaliczona na podstawie umowy o pracę i/lub innej umowy cywilnoprawnej, w tym również stażu lub wolontariatu, pod warunkiem, że placówka/instytucja oferuje zatrudnienie zgodne z charakterem kierunku filologia polska, a pełnione funkcje zawodowe wykonywane przez studentka pozwalają na realizację efektów uczenia się przypisanych praktyce zawodowej dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów.

Co do zasady studenci odbywają praktyki na studiach pierwszego stopnia m.in. w następujących miejscach: Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. W. Broniewskiego w Nysie, Kino. Z obiegowych opinii studentów, jak i analizy otoczenia społeczno-gospodarczego kierunku filologia polska, wydaje się, iż potencjał zapewniania przez Wydział miejsc praktyk zawodowych dla studentów pierwszego stopnia jest jednak niewystarczający i mało urozmaicony. Oczywiście Wydział Filologiczny dla tego kierunku za kluczową z punktu widzenia kształcenia przyszłych nauczycieli polonistów uznaje współpracę ze szkołami, w ramach której organizowane są praktyki przedmiotowe śródroczne i ciągłe, wykłady gościnne, konsultacje oraz konkursy. Niemniej należy starać się stale rozwijać współpracę z innymi podmiotami zewnętrznymi i poszerzać paletę miejsc odbywania praktyk zawodowych dla studentów polonistyki I stopnia, tak jak to robi Wydział w przypadku filologii obcych.

Na stronie internetowej Wydziału Filologicznego w zakładce Student znajduje się regulamin studenckich praktyk zawodowych oraz inne instrukcje (m.in. etapy organizacyjne praktyk i dokumentacja praktyk). Opiekunowie praktyk pozostają w regularnym kontakcie ze studentami i niezwłocznie rozwiązują pojawiające się problemy. Wybór instytucji, w której student zamierza odbyć praktyki, pozostaje w gestii studenta, z zastrzeżeniem zgodności z obowiązującymi przepisami. Opiekun praktyk służy radą, pomaga w doborze instytucji i akceptuje wybór miejsca praktyk. Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie dostarczonej dokumentacji oraz wywiadu ze studentem. Praktykę zalicza koordynator praktyki z ramienia UO.

Mimo że zarządzenie Rektora w sprawie wdrożenia modułu nauczycielskiego wymienia szczegółowe efekty uczenia się określone w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu

nauczyciela, to efekty uczenia się określone w sylabusach praktyk w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego do nauczania przedmiotu są inne niż określone w standardzie, o czym była już mowa w kryterium 1.

Mimo że efekty uczenia się są inne niż określone w standardzie, to w przypadku *praktyki psychologiczno-pedagogicznej* treści programowe umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się określonych w tym standardzie w kategorii wiedza. Treści programowe dla tych praktyk nie odnoszą się jednak do umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy w szkole, planowania i przeprowadzenia zajęć wychowawczych czy gotowości do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy. **Zaleca się** w przypadku *praktyk psychologiczno-pedagogicznych* zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie. W przypadku *praktyk dydaktycznych* śródrocznej i ciągłej w szkole podstawowej i ponadpodstawowej, mimo że efekty uczenia się są inne niż w standardzie, to treści programowe umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie. Programy praktyk są jednak opisane na różnych poziomach szczegółowości, np. w przypadku praktyki ciągłej w szkole ponadpodstawowej wskazana jest liczba hospitowanych i prowadzonych przez studenta lekcji, a w przypadku szkoły ponadpodstawowej – nie. Ponieważ zgodnie z wymaganiami standardu podczas praktyk dydaktycznych studenci osiągają te same efekty uczenia się tyle że raz w odniesieniu do szkoły podstawowej i drugi raz w odniesieniu do szkoły ponadpodstawowej, a wymiar praktyk zgodnie z odpowiednim zarządzeniem Rektora i przypisana praktykom liczba punktów ECTS są takie same **rekomenduje się** ujednoczenie opisów programów praktyk odbywanych na obu poziomach szkolnictwa. Zastrzeżenia budzi umiejscowienie praktyk w programie studiów w relacji z innymi zajęciami służącymi realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o czym była już mowa powyżej. W tym kontekście studenci nie czują się też dobrze przygotowani do praktyk pod względem dydaktycznym, ponieważ programy praktyk wymagają wykazaniem się umiejętnościami, które nie były objęte programem zajęć z w zakresie dydaktyki szczegółowej, które poprzedzają daną praktykę. Wymiar praktyk i przypisana im liczba punktów ECTS odpowiada wymaganiom standardu, jednak zastrzeżenia budzi czas trwania praktyki zawodowej ciągłej w szkole ponadpodstawowej. Odbywa się ona podczas zimowej sesji poprawkowej, a studenci przez tydzień wykonują obowiązki nauczyciela języka polskiego, przygotowują i prowadzą zajęcia; hospitują lekcje; uczestniczą w życiu szkoły; poznają dokumenty regulujące pracę szkoły. Przy trzydziestogodzinnym wymiarze praktyk i 2 punktach ECTS oznacza to, że studenci spędzają 6 godzin dziennie w szkole, a drugie sześć godzin dziennie poświęcają na pracę własną co daje 12 godzin obciążenia pracą w ciągu dnia. **Rekomenduje się** wydłużenie czasu trwania praktyki w przypadku *praktyki zawodowej ciągłej* w szkole ponadpodstawowej. Analogiczne przeciążenie nie występuje w szkole podstawowej, bo praktyka odbywa się we wrześniu w trakcie pierwszego roku studiów przy tym samym wymiarze i trwa dwa tygodnie. Prawidłowy jest dobór miejsc odbywania praktyk: szkoły podstawowe i ponadpodstawowe. W przypadku praktyk w zakresie przygotowania do nauczania przedmiotu praktyki śródroczne odbywają się w jednej wybranej przez Uczelnię szkole podstawowej i szkole ponadpodstawowej.

Zgodnie z sylabusem *praktyki psychologiczno-pedagogicznej* wszystkie efekty uczenia się są weryfikowane podczas praktyki przez opiekuna praktyk oraz po zakończeniu praktyki w trakcie jej omawiania. Sylabus ten nie wskazuje na żadną dokumentację przebiegu praktyki. W przypadku *praktyk dydaktycznych* zgodnie z ich sylabusami studenci oceniani są na podstawie dokumentacji przebiegu praktyki (twórcze scenariusze, arkusze hospitacyjne, sprawdzone pisemne i zadania domowe, opinia

opiekuna praktyk), przy czym zakres tej dokumentacji i kryteria oceniania dla każdej z czterech praktyk dydaktycznych są nieco inne, co z punktu widzenia tych samych efektów uczenia się określonych w standardzie dla praktyki w szkole podstawowej i ponadpodstawowej nie jest zasadne. **Rekomenduje się** ujednoczenie metod weryfikacji i zasad dokumentacji praktyk w szkole podstawowej i ponadpodstawowej.

W przypadku *praktyk psychologiczno-pedagogicznych* dokumentacja nie daje możliwości oceny czy praktyka odbyła się w planowanym wymiarze. Nie potwierdza też wykonania przez studentów czynności wynikających wprost z efektów uczenia się określonych w standardzie dla tych zajęć, np. obserwacji pracy wychowawcy klasy, obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów czy zaplanowania i przeprowadzenia zajęć wychowawczych pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych. Wg dostarczonej dokumentacji prowadzone były za to zajęcia plastyczne w świetlicy szkolnej. Ocena studentów odnosi się do postaw i ich sumienności w wykonywaniu zadań (np. opracowanie dokumentacji), a nie do osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie dla tej praktyki. W przypadku praktyk z zakresu dydaktyki dokumentacja, na którą składają się: karta przebiegu praktyki, arkusze obserwacyjne z hospitowanych zajęć, konspekty lekcji i inne załączniki, umożliwia ocenę osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie, ale i tu ocena studenta nie odnosi się do tego, czy efekty te zostały osiągnięte. Opinia nauczyciela – opiekuna praktyki w szkole odnosi się do dyscypliny, kultury osobistej czy zaangażowania praktykanta. W rezultacie ocena osiągnięcia efektów uczenia się w przypadku wszystkich praktyk dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych w standardzie efektów uczenia się. Zastrzeżenia budzi też sam proces zaliczania praktyk np. dydaktycznych. Zdarzają się sytuacje, w których studenci przygotowali dokumentację zgodnie tym czego nauczyli się podczas zajęć zorganizowanych w Uczelni prowadzonych przez jednego z nauczycieli, a inny nauczyciel – opiekun praktyki podważ tę wiedzę i umiejętności, utrudniając zaliczenie praktyki. Zdarzają się sytuacje, w których studenci oceniani są za czynności wykonywane przez nauczyciela-opiekuna praktyki, np. sformułowanie tematu lekcji.

Kompetencje koordynatorów praktyk, czyli osób, które zgodnie z regulaminem praktyk odpowiadają za merytoryczną stronę praktyk, w tym za weryfikację efektów uczenia się są formalnie właściwe, choć zastrzeżenia budzą ich postawy, o których mowa powyżej. Kompetencje opiekunów praktyk w szkołach umożliwiają prawidłowy przebieg praktyk i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się określonych w standardzie, o ile są to osoby o wystarczającym stopniu kwalifikacji o czym mowa poniżej.

Jak już wskazano, praktyki odbywają się w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych co odpowiada wymogom określonym w standardzie. Infrastruktura tych placówek jest zgodna z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się określonych w standardzie oraz prawidłową realizację praktyk.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, które ujęte są w różnych dokumentach: 1) zarządzeniu Rektora w sprawie wdrożenia modułu nauczycielskiego, 2) programie studiów, który zawiera a) instrukcję organizacji praktyki zawodowej pedagogicznej ciągłej oraz b) instrukcję realizacji praktyki pedagogicznej śródrocznej, 3) sylabusach praktyk, 4) procedurze obiegu dokumentów dotyczących obowiązkowych praktyk zawodowych, 5) regulaminie organizacji praktyk zawodowych na Uniwersytecie Opolskim. Dokumenty te nie zawsze są ze sobą spójne. Na przykład praktyki zawodowe w zakresie przygotowania

dydaktycznego do nauczania przedmiotu ww. zarządzeniu Rektora i sylabusach nazywają się *praktyka zawodowa śródroczna* i *praktyka zawodowa ciągła* a w tytułach instrukcji zawartych w programie studiów są to natomiast *praktyka pedagogiczna ciągła* i *praktyka pedagogiczna śródroczna*. Jednocześnie program studiów nie zawiera instrukcji dla praktyki w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, która ww. zarządzeniu i sylabusie nazywa się *praktyka psychologiczno-pedagogiczna*, a więc podobnie do *praktyki pedagogicznej* z instrukcji zawartych w programie studiów. Co więcej obie praktyki w zakresie przygotowania dydaktycznego do nauczania przedmiotu zgodnie z ich sylabusem zostały włączone do modułu zajęć *nauczanie języka polskiego jako ojczystego*, a nie do służącego realizacji standardu *modułu nauczycielskiego*. Ponadto np. ww. zarządzenie Rektora określa, że liczba punktów ECTS przypisana *praktyce zawodowej śródrocznej (szkoła ponadpodstawowa)* wynosi 2, a sylabus dla tej praktyki wskazuje zarówno na 2, jak i 3 ECTS, a zgodnie z rozliczeniem nakładu pracy studenta za udział w trzydziestogodzinnych zajęciach nalicza się 2 ECTS, co jest wartością o 100% przeszacowaną. Co więcej zgodnie z zawartą w programie studiów instrukcją *praktyki pedagogicznej ciągłej* i sylabusem kryteria doboru opiekuna praktyki w szkole to zaledwie 1) zatrudnienie w szkole i 2) nauczanie języka polskiego. Kryteria te nie odnoszą się do wykształcenia nauczyciela, stażu pracy lub stopnia awansu zawodowego, co umożliwia odbycie praktyk np. nauczyciela, który w tym samym roku skończył studia lub nie ma wykształcenia polonistycznego, a z różnych powodów prowadzi lekcje języka polskiego. Jednocześnie w opisie obowiązków studenta wymaga się, by ten zgłosił się do opiekuna praktyki, który jest nauczycielem dyplomowanym lub mianowanym. Te przykładowe niespójności tworzą informacyjny chaos wokół praktyk zawodowych. **Rekomenduje się** zapewnienie spójności wewnętrznej poszczególnych dokumentów, jak i pomiędzy różnymi dokumentami odnoszącymi się do praktyk zawodowych służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, w tym w szczególności w zakresie wymagań stawianych opiekunom praktyk w szkole.

Wyżej wskazane dokumenty w zakresie przygotowania dydaktycznego do nauczania przedmiotu określają zasady obejmujące: 1) wskazanie osoby lub osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności, 2) kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, 3) kryteria, które muszą spełniać opiekunowie praktyk w szkole, 4) reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, 5) reguły przeprowadzania hospitacji praktyk, zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania, 6) zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się.

W przypadku praktyk w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego zasady te nie zostały określone.

Organizacja procesu dydaktycznego na kierunku filologia polska zapewnia realizację zajęć zgodnie z zasadami higieny nauczania oraz efektywne wykorzystanie czasu zarówno na zajęciach, jak i podczas samodzielnej nauki. Sprzyja temu rozłożenie godzin zajęć w poszczególne dni oraz uwzględnienie – większości wypadków – odpowiednich przerw między nimi. W szczególności liczba godzin zajęć realizowanych w danym dniu waha się na poszczególnych latach obu stopni studiów od 2 do 8 i jest relatywnie niższa na wyższych latach, co pozwala studentom na poświęcenie większej ilości czasu na przygotowanie pracy dyplomowej. Prócz tego przygotowane plany zajęć uwzględniają w większości wypadków pojedyncze dni bez zajęć dydaktycznych, co ułatwia studentom samodzielne uczenie się, wykonywanie projektów oraz rozwijanie dodatkowych kompetencji. Przy planowaniu harmonogramu zajęć uwzględnia się ponadto zasadę grupowania zajęć ogólnouniwersyteckich oraz lektoratów

z języków obcych w spójne pasma. Utrudnieniem realizacji planu zajęć bywa natomiast ich organizacja w różnych budynkach Uczelni, co sprawia, że przemieszczanie się pomiędzy zajęciami wymaga więc czasu. **Rekomenduje się** tym samym taką organizację zajęć w poszczególnych dniach, aby czas pomiędzy jednostkami zajęciowymi umożliwiał przemieszczanie się pomiędzy różnymi budynkami.

Harmonogram zajęć uwzględnia także terminy sesji egzaminacyjnych określone w organizacji roku akademickiego, co umożliwi studentom ustalenie dogodnego czasu odbycia egzaminów wymaganych programem studiów. Organizacja sesji egzaminacyjnej uwzględnia w poszczególnych semestrach od 1 do 3 egzaminów kierunkowych, przy czym w semestrze pierwszym nie jest zaplanowany żaden egzamin, a w ostatnim semestrze studiów pierwszego stopnia jest organizowany tylko jeden w związku z przygotowaniem do obrony pracy dyplomowej. Czas przeznaczony na sprawdzenie prac etapowych oraz ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się pozwala na ich rzetelną weryfikację oraz zapewnienie studentom informacji zwrotnej dotyczącej osiągniętych wyników. Wszystkie terminy wyznaczające czas na sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się zostały również dostosowane do specyfiki danych zajęć oraz formy ich zaliczenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. Nie uwzględniają natomiast ani aktualnego stanu wiedzy, ani metodyki badań w zakresie dyscypliny nauki o kulturze i religii, do której został również przyporządkowany kierunek studiów.

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie obejmują pełnego zakresu treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS związanych z prowadzonymi w Uczelni badaniami naukowymi w dyscyplinie nauki o kulturze i religii nie odpowiada jednak realnemu przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela nie są w pełni zgodne z regułami

i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. braku korelacji pomiędzy treściami kształcenia a wszystkimi dyscyplinami, do których realnie przyporządkowany jest kierunek studiów;
2. niezapewnienia treści programowych odpowiadających wszystkim wymaganiom podstawy programowej przedmiotu *język polski*;
3. niezapewnienia treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia nauczycieli;
4. braku korelacji liczby punktów ECTS związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową z wszystkimi dyscyplinami, do których realnie przyporządkowany jest kierunek studiów;
5. w zakresie realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela niewłaściwego wymiaru zajęć psychologiczno-pedagogicznych zintegrowanych z praktyką zawodową;
6. niezapewnienia w przypadku praktyk psychologiczno-pedagogicznych treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie;
7. niepowiązania zaliczenia praktyk z oceną osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela;

- nieokreślenia zasad realizacji praktyki psychologiczno-pedagogicznej w szczególności w odniesieniu do kryteriów, jakie muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jak i kryteriów, które muszą spełniać opiekunowie praktyk w tych placówkach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

- Rekomenduje się nadanie specyficznych nazw zajęć w ramach modułu *nauczanie języka polskiego jako obcego*.
- Rekomenduje się zmodyfikować opis nakładu pracy studenta przypisany do poszczególnych zajęć w taki sposób, aby oddawał dominującą rolę aktywności realizowanych w bezpośrednim kontakcie nauczycieli akademickich i studentów.
- Rekomenduje się jednoznaczne określenie zależności pomiędzy ścieżką kształcenia nauczycielskiego na studiach drugiego stopnia a realizacją modułu *nauczanie języka polskiego jako ojczystego*.
- Rekomenduje się skorygowanie dokumentacji studiów w taki sposób, aby wykazywane wartości odpowiadały faktycznej działalności naukowej w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek.
- Rekomenduje się wskazanie w grupie zajęć ogólnouniwersyteckich obowiązku uzyskania co najmniej 2 punktów ECTS z zakresu nauk społecznych.
- Rekomenduje się określenie metod dydaktycznych w opisach poszczególnych zajęć.
- Rekomenduje się sformułowanie nazw zajęć w sposób zbliżony do nazw grup zajęć określonych w standardzie.
- Rekomenduje się przesunięcie realizacji grupy zajęć przygotowania psychologiczno-pedagogicznego i z zakresu dydaktyki ogólnej przed realizacją praktyk zawodowych w zakresie przygotowania dydaktycznego do prowadzenia przedmiotu nauczania.
- Rekomenduje się wydzielenie zajęć w zakresie pierwszej pomocy.
- Rekomenduje się ujednoczenie opisów programów praktyk odbywanych na obu poziomach szkolnictwa.
- Rekomenduje się wydłużenie czasu trwania praktyki w przypadku *praktyki zawodowej ciągłej* w szkole ponadpodstawowej.
- Rekomenduje się ujednoczenie metod weryfikacji i zasad dokumentacji praktyk w szkole podstawowej i ponadpodstawowej.
- Rekomenduje się zapewnienie spójności wewnętrznej poszczególnych dokumentów, jak i pomiędzy różnymi dokumentami odnoszącymi się do praktyk zawodowych służących realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, w tym w szczególności w zakresie wymagań stawianych opiekunom praktyk w szkole.
- Rekomenduje się taką organizację zajęć w poszczególnych dniach, aby czas pomiędzy jednostkami zajęciowymi umożliwiał przemieszczanie się pomiędzy różnymi budynkami.

15. Rekomenduje się wzmocnienie współpracy z podmiotami zewnętrznymi innymi niż szkoły oraz poszerzenie palety miejsc odbywania praktyk zawodowych dla studentów polonistyki I stopnia.

Zalecenia

1. Zaleca się skorelowanie treści kształcenia z wszystkimi dyscyplinami, do których realnie przyporządkowany jest kierunek studiów.
2. Zaleca się zapewnienie treści programowych odpowiadających wszystkim wymaganiom podstawy programowej przedmiotu *język polski*.
3. Zaleca się zapewnienie w programie studiów treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia nauczycieli.
4. Zaleca się skorelowanie liczby punktów ECTS związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową z wszystkimi dyscyplinami, do których realnie przyporządkowany jest kierunek studiów.
5. Zaleca się zapewnienie w ramach zajęć służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w odniesieniu do grupy zajęć B. przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne właściwego wymiaru zajęć prowadzonych w innej formie niż wykłady i ćwiczenia, które są zintegrowane z praktyką zawodową.
6. Zaleca się w przypadku praktyk psychologiczno-pedagogicznych zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie.
7. Zaleca się powiązanie zaliczenia praktyk z oceną osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
8. Zaleca się określenie zasad realizacji praktyki psychologiczno-pedagogicznej w szczególności w odniesieniu do kryteriów, jakie muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jak i kryteriów, które muszą spełniać opiekunowie praktyk w tych placówkach.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Na kierunku stosuje formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów. Rekrutacja na studia stacjonarne pierwszego oraz drugiego stopnia na kierunku odbywa się w systemie Internetowej Rekrutacji Kandydatów (IRK) zgodnie z harmonogramem określonym dla całej Uczelni. Na Wydziale funkcjonuje Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna, której przewodniczy Dziekan. Wszystkie informacje dotyczące rekrutacji, w tym akty prawne, wymagania stawiane kandydatom oraz dane kontaktowe komisji rekrutacyjnej, są publicznie dostępne na stronie internetowej wydziału i w systemie IRK.

Przyjęcie na studia pierwszego stopnia odbywa się w drodze postępowania kwalifikacyjnego, którego podstawowym elementem jest konkurs świadectw. Zasady przeliczania ocen maturalnych na punkty rankingowe są jasno określone w załączniku nr 1 do uchwały Senatu UO (język polski/ojczysty z wagą 0.8, drugi dowolnie wybrany przedmiot z wagą 0.2). Minimalna liczba punktów wymagana do przyjęcia na studia wynosi 40. Kryteria zwolnienia z postępowania dla laureatów olimpiad oraz zasady

przyjmowania kandydatów z kwalifikacjami zagranicznymi są uregulowane Uchwałą Senatu UO. Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna tworzy listę zakwalifikowanych i rezerwowych kandydatów.

Rekrutacja na studia drugiego stopnia odbywa się na podstawie konkursu dyplomów dla absolwentów studiów I stopnia z dziedziny nauk humanistycznych. Pozostali kandydaci przystępują do rozmowy kwalifikacyjnej, której zagadnienia są dostępne w aktach prawnych rekrutacji i na stronie Wydziału. Zakres rozmowy kwalifikacyjnej obejmuje trzy bloki tematyczne powiązane z dyscyplinami naukowymi: historię literatury polskiej, teorię literatury oraz językoznawstwo. Zakres bloku pierwszego zawiera listę 8 pozycji z literatury polskiej i określa ten element rozmowy jako „sprawdzenie umiejętności analizy i interpretacji tekstu literackiego kandydata, świadomości zarówno autonomii, jak i poznawczego i estetycznego wymiaru literatury”. Zakres bloku drugiego obejmuje dwa zagadnienia: „A. Fundamentalne elementy procesu analizy tekstu literackiego: istota i funkcje środków i tropów stylistycznych (zwłaszcza pojęcie metafory)” oraz „B. Morfologia i genologia dzieła literackiego: podmiot, świat przedstawiony, czas, przestrzeń, kompozycja. Podstawowe rodzaje i gatunki literackie”. Zakres bloku trzeciego dotyczy „wiadomości kandydata dotyczących zagadnień obejmujących procesy, zjawiska i przemiany zachodzące we współczesnym języku polskim”. Procedura rekrutacji na studia drugiego stopnia nie zapewnia tym samym przyjęcia kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności z zakresu dyscyplin naukowych do których przyporządkowany został kierunek na poziomie 6 PRK ani w przypadku kandydatów posiadających dyplom studiów pierwszego stopnia z dziedziny nauk humanistycznych (ponieważ nie zostały określone konkretne dyscypliny), ani w przypadku kandydatów, których obowiązuje rozmowa kwalifikacyjna, ponieważ jej zakres nie gwarantuje weryfikacji wiedzy i umiejętności na poziomie zaawansowanym.

Zasady rekrutacji na studia drugiego stopnia nie zawierają informacji, że specjalność przygotowująca do wykonywania zawodu nauczyciela jest dostępna tylko dla kandydatów, którzy ukończyli na studiach pierwszego stopnia kierunek filologia polska, którego program studiów określa efekty uczenia się obejmujące wiedzę i umiejętności odpowiadające wszystkim wymaganiom podstawy programowej przedmiotu język polski, a na kierunek przyjmowane są osoby, które ukończyły studia pierwszego stopnia, dla których dyscyplina wiodącą jest dowolna dyscyplina w dziedzinie nauk humanistycznych. Wizytacja wykazała, że na studia drugiego stopnia i specjalność nauczycielską są przyjmowani np. absolwenci prowadzonego w Uczelni kierunku logopedia z językiem polskim jako obcym. Działanie to jest nie właściwe, ponieważ:

1. absolwenci tego kierunku, choć też dotyczy języka polskiego, nie uzyskali podczas studiów efektów uczenia się obejmujących wiedzę i umiejętności odpowiadające podstawie programowej przedmiotu język polski, które na kierunku filologia polska osiągnane są częściowo na studiach pierwszego i częściowo na studiach drugiego stopnia;
2. kwalifikacje do nauczania języka obcego jako polskiego można uzyskać w ramach załącznika nr 1 do Rozporządzenia MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019 poz. 1450 z późn. zm.) jako przygotowanie do nauczania kolejnego przedmiotu lub nauczania kolejnych zajęć w ramach grup zajęć A.2. *Przygotowanie merytoryczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia zajęć* i E. *Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu lub prowadzenia kolejnych zajęć*, które na kierunku filologia polska nie są realizowane, przy czym *nauczanie języka polskiego jako obcego* traktowane jest jako kolejne zajęcia, bo dla tego zakresu nauczania nie ma podstawy programowej; kwalifikacje do wykonywania zawodu

nauczyciela-logopedy można uzyskać tylko na podstawie Standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka stanowiącego załącznik nr 3 do ww. rozporządzenia. Zgodnie z nim kształcenie w zakresie logopedii może być prowadzone na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku innym niż pedagogika specjalna w grupach zajęć B. *Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne* oraz E.L. *Przygotowanie w poszczególnych zakresach pedagogiki specjalnej – logopedia*. O ile efekty uczenia się określone w załącznikach nr 1 i 3 w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego są takie same, to program studiów drugiego stopnia na kierunku filologia polska nie obejmuje zajęć w grupie E.L., których – ze względu na właściwą sekwencję zajęć – nie powinno się realizować przed grupą zajęć B.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym zagranicznej, są opisane w Procedurze określania i zaliczania różnic programowych. Koordynator kierunku sporządza listę różnic programowych.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Procedura potwierdzania w Uniwersytecie Opolskim efektów uczenia się uzyskanych poza edukacją formalną oraz Uchwała nr 220/2016-2020 Senatu UO. Na Wydziale powołana jest Komisja ds. Potwierdzania Efektów Uczenia Się, jednak dotychczas nie przeprowadzano takich postępowań.

Proces dyplomowania przebiega zgodnie z zasadami określonymi w aktach prawnych UO, takich jak Regulamin Studiów, Zarządzenie Rektora w sprawie zasad przygotowania i archiwizacji prac dyplomowych, Procedura procesu dyplomowania oraz Wytyczne Wydziału Filologicznego. Wydziałowa Komisja ds. doskonalenia i Komisja ds. oceny jakości kształcenia monitorują cały proces dyplomowania, a najlepsze prace dyplomowe upowszechniane są jako przykłady dobrych praktyk.

Na kierunku filologia polska program studiów przewiduje realizację pracy dyplomowej zarówno na pierwszym, jak i na drugim stopniu. Promotorem może być nauczyciel akademicki prowadzący badania naukowe w dyscyplinach, do których przyporządkowany został kierunek.

Tematyka prac dyplomowych koresponduje z zainteresowaniami naukowymi pracowników i odzwierciedla zakres dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany został kierunek. Weryfikacji tematów i ich tłumaczeń na język angielski dokonuje Komisja ds. opiniowania tematów prac dyplomowych. Proces dyplomowania wspierany jest przez system informatyczny Archiwum Prac Dyplomowych (APD), a prace są weryfikowane w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA). Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją w formie ustnej.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się są określone w Regulaminie Studiów UO, który precyzuje prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów i zdawaniem egzaminów, w tym prawo do zapoznania się z pracami pisemnymi oraz z kryteriami i uzasadnieniem otrzymanej oceny. Obowiązuje sześciostopniowa skala ocen. W harmonogramie studiów wskazano formę zaliczenia każdego zajęcia (zaliczenie bez oceny, zaliczenie na ocenę, egzamin) oraz liczbę przypisanych punktów ECTS.

Metody weryfikacji efektów uczenia się na poziomie zajęć obejmują egzaminy, zaliczenia, kolokwia, referaty, projekty, prezentacje multimedialne i aktywność w dyskusji. Tematyka prac etapowych ściśle odpowiada treściom zajęć. Szczegółowy opis metod i sposobów oceny zawarty jest w kartach przedmiotów i upubliczniony w systemie USOS-web. Weryfikacji efektów uczenia się zdobytych

w trakcie praktyk dokonuje kierunkowy koordynator praktyk. Kompetencje językowe studenta potwierdza egzamin językowy na poziomie B2 (I stopień) oraz B2+ (II stopień).

Szczegółowe metody weryfikacji określone w sylabusach zajęć niejednokrotnie odnoszą się do obecności na zajęciach oraz aktywnego w nich udziału (np. poprzez udział w dyskusji), podczas gdy w obu przypadkach nie są to metody gwarantujące poprawną weryfikację stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć. Dodatkowo zapisy w sylabusach w tym zakresie nie stanowią jasnego określenia kryteriów zaliczenia. Przykładowo dla zajęć *historia komparatystyki* określono wagę obecności jako 50%, podobnie jak wagę ustnego kolokwium (50%), jednocześnie określając próg zaliczenia zajęć jako 60%.

Metody weryfikacji efektów uczenia się, w tym weryfikacji poziomu kompetencji językowych, są różnorodne i specyficzne dla kierunku, a także adaptowalne do indywidualnych potrzeb osób studiujących na kierunku. Zasady weryfikacji i oceny zapewniają określając tryb przekazywania studentom informacji zwrotnej a także określają sposób postępowania w sytuacjach konfliktowych i związanych z naruszeniami zasad etycznych i prawa.

Prace etapowe i prace projektowe studentów potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się i wykazują dostosowanie odpowiednio do poziomów 6 i 7 PRK, a jednocześnie odzwierciedlają układ dyscyplin naukowych właściwych dla koncepcji kształcenia dla kierunku.

W raporcie samooceny i podczas wizytacji nie przedstawiono konkretnych przykładów aktywności naukowej studentów poza zadaniami wykonywanymi podczas zajęć kształtujących kompetencje badawcze, ale zaznaczono, że studenci mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań naukowych w kołach naukowych. **Rekomenduje się** intensyfikację działań mających na celu zwiększenie zaangażowania studentów w działalność badawczą prowadzoną przez kadrę kierunku.

W ramach monitorowania jakości kształcenia, po zakończonym semestrze prowadzący zajęcia wypełniają formularz MS Forms, określając stopień osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się jako wysoki, średni lub niski. Koordynatorzy kierunku otrzymują informację zwrotną o realizacji wszystkich kierunkowych efektów uczenia się. Studenci ostatnich lat również wypełniają ten formularz przed obroną, wskazując pożądane modyfikacje. Kolegium Dziekańskie analizuje wyniki obu ankiet.

Uniwersytet Opolski realizuje monitoring karier zawodowych absolwentów od 2011 r. Badanie prowadzone jest cyklicznie w czterech etapach. Wyniki dla Wydziału Filologicznego, na którym prowadzony jest kierunek, pokazują, że około 82% absolwentów pracuje, w tym 75% na umowę o pracę, najczęściej w branży edukacyjno-szkoleniowej. Absolwenci podkreślają wpływ praktyk zawodowych, zaangażowania w studia i koła naukowe oraz nawiązywania kontaktów na ich kariery. Studenci mają również możliwość rozwijania swoich zainteresowań naukowych w kołach naukowych.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

W przypadku zajęć służących osiągnięciu efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się

nie jest przeprowadzana z zastosowaniem zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Np. w przypadku zajęć *psychologia ogólna* metody weryfikacji to: „Kolokwium – test wyboru, aktywność podczas zajęć (weryfikacja wszystkich wskazanych efektów)”, a w przypadku zajęć *personalizacja procesu kształcenia nauczycieli z elementami tutoring* wszystkie efekty weryfikowane są przy pomocy eseju. Także w sytuacjach, w których metody weryfikacji są bardziej zróżnicowane, jak w przypadku zajęć *teoretyczne podstawy wychowania*, metody weryfikacji, choć w zasadzie umożliwiają ocenę osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się założonych dla tych zajęć, nie są właściwe dla weryfikacji efektów uczenia się określonych w standardzie. Osiągnięcie efektów uczenia się w kategorii wiedzy weryfikowane jest m.in. za pomocą egzaminów pisemnych w formie testów jednokrotnego wyboru, które nie są ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień i ograniczają się do znajomości faktów. Egzaminy te nie służą szczególności sprawdzeniu poziomu zrozumienia zagadnienia, umiejętności analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywaniu problemów, co nie spełnia wymagań określonych w standardzie. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności – zwłaszcza podczas praktyk zawodowych – dokonywana jest w bezpośredniej obserwacji studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego (dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego) wynikającego z roli nauczyciela.

Tematyka prac egzaminacyjnych z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego nie odpowiada efektom uczenia się określonym w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, np. w obejmując pytania dotyczące okresu niemowlęcego, w zakresie rozumienia przez dziecko potrzeb rodziców, karmienia piersią czy postaw rodzicielskich. W zasadzie żadne z pytań udostępnionych testów nie odnosi się do psychologii i pedagogiki szkolnej. Konstrukcja testów umożliwia otrzymanie oceny pozytywnej metodą chybił-trafił. W przypadku prac etapowych w zakresie dydaktyki szczegółowej, mimo że efekty uczenia się dla tych zajęć są inne niż efekty określone w standardzie, tematyka prac etapowych potwierdza osiągnięcie efektów uczenia określonych w standardzie w zakresie odpowiadającym tym pracom.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Warunki przyjęcia na studia drugiego stopnia nie zapewniają jednak na dobór kandydatów posiadających właściwe kompetencje ze względu na: brak możliwości poprawnej weryfikacji osiągnięcia efektów z kategorii wiedzy i umiejętności odpowiadających poziomowi 6 PRK w dyscyplinach naukowych, do których przyporządkowany został kierunek; brak możliwości poprawnej

weryfikacji osiągnięcia przez kandydatów efektów uczenia się obejmujących wiedzę i umiejętności odpowiadające wszystkim wymaganiom podstawy programowej zajęć *język polski* (w przypadku specjalności przygotowującej do wykonywania zawodu nauczyciela). System weryfikacji efektów uczenia się w większości umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Jednak w licznych przypadkach system weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się nie zapewnia jasności kryteriów oceny oraz możliwości prawidłowej oceny wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych kształtowanych w toku zajęć, w szczególności z powodu uwzględnienia obecności oraz aktywności na zajęciach w ocenie stopnia osiągnięcia efektów.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących: 1) warunków przyjęcia na studia drugiego stopnia na kierunku które nie zapewniają doboru kandydatów posiadających odpowiednie kwalifikacje w zakresie wiedzy i umiejętności z dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany został kierunek;

2) warunków przyjęcia na studia drugiego stopnia na kierunku które nie zapewniają doboru kandydatów o kompetencjach zgodnych z wymaganiami standardu kształcenia do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego;

3) systemu weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, który nie zapewnia jasności kryteriów oceny oraz możliwości prawidłowej oceny wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych kształtowanych w toku zajęć;

4) systemu weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, który nie odpowiada wymaganiom określonym w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela;

5) tematyki prac etapowych z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacja

Rekomenduje się intensyfikację działań mających na celu zwiększenie zaangażowania studentów w działalność badawczą prowadzoną przez kadrę kierunku.

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia, tak by zapewnić dobór kandydatów posiadających odpowiednie kwalifikacje w zakresie wiedzy i umiejętności z dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany został kierunek.
2. Zaleca się dostosowanie zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego, tak by zapewnić dobór kandydatów o kompetencjach zgodnych z wymaganiami standardu kształcenia do wykonywania zawodu nauczyciela.
3. Zaleca się dostosowanie metod weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia, tak by zapewnić jasność kryteriów oceny oraz możliwość prawidłowej oceny wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych kształtowanych w toku zajęć.
4. Zaleca się dostosowanie procesu weryfikacji efektów uczenia się w przypadku przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela do wymagań określonych w standardzie.
5. Zaleca się dostosowanie tematyki prac etapowych z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego tak by zapewnić poprawną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na kierunku filologia polska na studiach pierwszego i drugiego stopnia prowadzone są przez nauczycieli posiadających dorobek głównie w dwóch dyscyplinach naukowych: literaturoznawstwa i językoznawstwa, ale również w obszarze nauk o kulturze i religii, zatrudnionych w ramach Instytutu Nauk o Literaturze oraz Instytutu Językoznawstwa, a w ich strukturze zwłaszcza w Katedrze Literatury Polskiej i Katedrze Języka Polskiego.

W roku akademickim 2024/2025 Katedra Literatury Polskiej zatrudnia 7 osób (1 profesora tytularnego, 4 doktorów habilitowanych na stanowisku profesora uczelni i 2 doktorów). Katedra Języka Polskiego zatrudnia 11 osób (1 profesora tytularnego, 3 doktorów habilitowanych na stanowisku profesora uczelni, 6 doktorów i 1 magistra).

Pracownicy Katedry Literatury Polskiej realizują badania w dziedzinie historii i teorii literatury, krytyki literackiej, komparatystyki, a pracownicy Katedry Języka Polskiego prowadzą badania w ramach językoznawstwa synchronicznego i diachronicznego, stylistyki, lingwistycznej analizy dyskursu, lingwistyki kulturowej i kognitywnej, onomastyki oraz lingwodydaktyki i glottodydaktyki.

Dorobek badawczy kadry i jej liczebność w stosunku do liczby studentów umożliwia więc prawidłową realizację zajęć i rozwój kompetencji badawczych. Aktywność naukowa pracowników jest aktualna i datowana na ostatnią dekadę. Wymienione powyżej kierunki i obszary badań naukowych realizowanych przez nauczycieli akademickich odpowiadają treściom realizowanym w programie kierunku i zapewniają aktualność przekazywanej wiedzy.

Nauczyciele akademicy posiadają również kompetencje dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Wielu z nich to pracownicy z długim stażem zawodowym związanym z pracą dydaktyczną na uczelniach wyższych. Jak wykazały hospitacje nauczyciele poprawnie dobierają metody i pomoce dydaktyczne do prowadzonych zajęć i umiejętnie korzystają z infrastruktury dydaktycznej.

Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich jest poprawne, a obsada zajęć spełnia wskaźnik 75% zajęć prowadzonych przez osoby zatrudnione w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Godziny ponadwymiarowe przekraczające określone w Uczelni pensum przydzielane są za wiedzą i zgodą pracowników, zgodnie z limitami. Kryteria doboru kadry do prowadzonych zajęć są jasne i znane pracownikom, są też oparte przede wszystkim na dorobku naukowym oraz doświadczeniu zawodowym i dydaktycznym pracowników.

Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich są zaspokajane, zarówno w zakresie kompetencji dydaktycznych, jak i kompetencji badawczych. Uczelnia organizuje szkolenia doskonalące kompetencje nauczycieli obszarze innowacji dydaktycznych, technologii, AI oraz dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami.

Nauczyciele akademicy podlegają systematycznej ocenie przez studentów, dokonywanej poprzez ankiety ewaluacyjne, a także podlegają hospitacji. Zwrotność ankiet studenckich ewaluujących nauczycieli akademickich utrzymuje się na przeciętnym poziomie powyżej 26%. Nauczyciele akademicy zwrócili uwagę na konieczność modyfikacji ankiety oceniającej zajęcia, argumentując stanowisko tym, iż nie ocenia ona prawidłowo jakości zajęć. **Rekomenduje się** podjęcie kroków w celu udoskonalenia narzędzi systemu ewaluacji zajęć.

Nauczyciele podlegają też systematycznej i kompleksowej ocenie okresowej, uwzględniającej rezultaty hospitacji i ankiet ewaluacyjnych, której wyniki brane są pod uwagę przy planowaniu obsady zajęć dydaktycznych oraz w polityce awansu i przy planowaniu rozwoju zawodowego pracowników i doskonaleniu kompetencji kadry poprzez doszkalanie. W przypadku oceny negatywnej analizowane są jej przyczyny i podejmowane stosowne kroki, w tym rozpocząć działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę z danym nauczycielem akademickim.

Jednostki Wydziału, w którym zatrudnieni są nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku stwarzają dogodne warunki dla rozwoju naukowego, finansując wyjazdy konferencyjne i kwerendalne, publikacje monografii oraz zakup literatury. Efektywność tej polityki potwierdzają awanse pracowników: w Katedrze Literatury Polskiej w ciągu ostatnich 5 lat jeden pracownik uzyskał tytuł doktora habilitowanego, jeden – stopień doktora; w toku są dwie procedury o przyznanie tytułu profesora; 2 doktorów jest zaawansowanych w przygotowaniach do habilitacji. W Katedrze Języka Polskiego w ciągu ostatnich 5 lat jeden pracownik uzyskał tytuł doktora habilitowanego, czterech – stopień doktora; w najbliższym czasie dwie osoby wystąpią o tytuł profesora, jedna przygotowuje wniosek habilitacyjny, a zatrudniona doktorantka finalizuje rozprawę doktorską. Wskazuje to na dobre szanse rozwoju kadry i sprzyja stabilności zatrudnienia.

Polityka kadrowa jednostki stwarza przyjazne środowisko pracy i oferuje transparentne zasady rekrutacji, oparte na Europejskiej Karcie Naukowca, prawie o szkolnictwie wyższym i nauce oraz statucie UO. Naczelnym kryterium jest wysoki poziom kompetencji badawczych i dydaktycznych, dorobek naukowy i motywacja do podnoszenia kwalifikacji. Regularne hospitacje i zachęcanie do udziału w szkoleniach z dydaktyki akademickiej przyczyniają się do doskonalenia kadry.

Kadra akademicka angażuje studentów (szczególnie w przypadku członków kół naukowych) w różne inicjatywy upowszechniające naukę i popularyzujące wiedzę literaturoznawczą, językoznawczą i polonistyczną.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów przede wszystkim poprzez mediację pomiędzy stronami sporu. Na podstawie zarządzenia nr 11/2025 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 25 lutego 2025 r. na Uniwersytecie obowiązuje Polityka Antymobbingowa i Antydyskryminacyjna. Zgodnie z założeniami tego dokumentu polityka jest realizowana poprzez komisje składające się z pracowników akademickich oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Procedura rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa jest w tej chwili przygotowywana przez stosowne jednostki uczelni. Ponadto w strukturze uczelni funkcjonuje Pełnomocniczka Rektora ds. równego traktowania, a na wydziale na którym prowadzony jest kierunek działa Pełnomocniczka Dziekana ds. równego traktowania i różnorodności.

Zajęcia z dydaktyki szczegółowej prowadzi osoby o dorobku i doświadczeniu zawodowym w tym zakresie. Zastrzeżenia budzi obsada zajęć z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego i dydaktyki ogólnej. Zajęcia z psychologii prowadzi osoby ze stopniem naukowym w dyscyplinie nauki socjologiczne i w dyscyplinie pedagogika, przy czym w drugim przypadku jest to absolwentka studiów z zakresu pedagogiki opiekuńczej i pracy socjalnej oraz psychologii społecznej, która uczestniczy jako psycholog i trener w projektach przeznaczonych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także prowadzi szkolenia z zakresu doskonalenia umiejętności miękkich dla kadry kierowniczej oraz zespołów pracowniczych. Prowadzone przez nią zajęcia służą realizacji wymagań określonych w standardzie i sformułowane w nim efekty uczenia się odnoszą się przede wszystkim do psychologii szkolnej. Nauczycielka nie ma ani dorobku naukowego, ani doświadczenia zawodowego w tym zakresie. Nie posiada też dorobku i doświadczenia dydaktycznego do prowadzenia w formie wykładów zajęć w dyscyplinie psychologia. Zajęcia w dyscyplinie pedagogika prowadzi nauczyciel ze stopniem naukowym doktora w tej dyscyplinie, który posiada dorobek naukowy w zakresie pedagogiki szkolnej, ale jego ostatnie publikacje pochodzą z 2015 r. Dydaktykę ogólną prowadzi doktora w dyscyplinie pedagogika, którego dorobek nie mieści się w dydaktyce ogólnej jako subdyscyplinie pedagogiki, lecz dotyczy roli pedagoga szkolnego, terapeutycznych aspektów twórczości literackiej dzieci i młodzieży czy nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych w perspektywie kulturowej i społecznej. Dodatkowo obaj pedagodzy prowadzą zajęcia z emisji głosu, choć nie wykazują w tym zakresie kwalifikacji. Dobór nauczycieli akademickich realizujących zajęcia określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela nie odpowiada więc w pełni wymaganiom tego standardu: 1) kształcenie służące osiągnięciu efektów uczenia się jest prowadzone przez nauczycieli akademickich i inne osoby posiadające kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć oraz 2) w kształceniu przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela w grupach zajęć B. *Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne* biorą udział także osoby prowadzące badania naukowe w dyscyplinie naukowej pedagogika lub psychologia.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiającą prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadre do ustawicznego rozwoju.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących obsady zajęć w ramach realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacja

Rekomenduje się podjęcie kroków w celu udoskonalenia narzędzi systemu ewaluacji zajęć.

Zalecenie

Zaleca się zapewnienie prawidłowej obsady wszystkich zajęć w ramach realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku filologia polska odbywają się w salach Wydziału Filologicznego UO oraz częściowo w salach Instytutu Pedagogiki i Biblioteki Głównej UO. Wydział dysponuje na wyłączność kilkunastoma salami dydaktycznymi, w większości znajdującymi się w budynku Collegium Maius (pl. Kopernika 11) oraz w budynku UO znajdującym się przy ulicy Oleskiej 48. Sale wyposażone są w sprzęt komputerowy i rzutniki, dzięki czemu prowadzący zajęcia mogą korzystać z technologii informacyjno-komunikacyjnej w pracy ze studentami. Aktualnie bazę

dydaktyczną Instytutu stanowi ponad 20 sal, w większości których zainstalowane są rzutniki cyfrowe, ekrany, a także istnieje możliwość podłączenia komputerów przenośnych. Duże wydarzenia (wykłady inauguracyjne, otwarte, plenarne) mają miejsce w Auli Błękitnej w Budynku Collegium Maius. W tym samym budynku znajduje się też kilka sal seminaryjnych i konferencyjnych, które wykorzystywać można na zebrania, egzaminy i obrony prac dyplomowych (po wcześniejszym uzgodnieniu). Niemniej Instytut Nauk Pedagogicznych, w którym realizowany jest m. in. moduł nauczycielski, nie posiada pracowni dydaktycznej, odpowiadającej standardom pracy w zawodzie nauczyciela języka polskiego, wyposażonej m.in. w używane w szkolnictwie podręczniki, lektury szkolne i pomoce dydaktyczne, która pozwoliłaby prowadzić zajęcia w warunkach symulowanych. **Rekomenduje się** stworzenie takiej pracowni.

W budynku Collegium Maius znajdują się również Dziekanat i Sekretariat Wydziału Filologicznego, a także Sekretariat Instytutu Nauk o Literaturze i Sekretariat Instytutu Językoznawstwa oraz gabinety pracowników tych instytutów. W gabinetach pracowniczych przeprowadzać można indywidualne konsultacje i tutoriale. Pomieszczenia wyposażone są w komputery, drukarki, słowniki i literaturę podręczną.

Położenie Wydziału Filologicznego w budynku Collegium Maius łączy się także z dostępnością do Rektoratu UO, a także możliwością udziału studentów w wielu dodatkowych wydarzeniach naukowych i kulturalnych (wykłady otwarte, konferencje, wystawy). Biblioteka WF obejmująca zbiory podręczne dla kierunku filologia polska znajduje się w przyziemiu tego samego budynku.

Infrastruktura dydaktyczna Wydziału Filologicznego jest zgodna z wymaganiami BHP i ppoż. – widoczne są oznaczone drogi ewakuacyjne, w odpowiednich miejscach znajdują się urządzenia gaśnicze oraz wyposażenie do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcjami i zasadami korzystania. Niemniej nie do końca w pełni spełnia ona wymagania dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich. Warto zaznaczyć, że we wszystkich wyżej wymienionych budynkach są podjazdy, dzwonki przyzywowe i windy, które ułatwiają także OzN dotarcie na zajęcia, oraz toalety dostosowane do ich potrzeb, zaś przy planowaniu zajęć, planista WF bierze pod uwagę osoby z niepełnosprawnością ruchową i przyznaje sale, do których jest łatwy dostęp. Niestety w ogólnym rozrachunku brakuje udogodnień w infrastrukturze na poziomie Dziekanatu i Sekretariat Wydziału Filologicznego, sal warsztatowych, czy sal konferencyjnych (np. brak dla osób niewidomych, niedowidzących, niesłyszących i ograniczonych ruchowo odpowiednio dostosowanych specjalnych stanowisk obsługi czy stanowisk pracy, jak również oznaczeń typu napisy w języku Braille'a, usługa Tłumacz Migam w Oddziale Wypożyczeń i Obsługi Użytkowników oraz specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie). Zatem **rekomenduje się** Wydziałowi, aby stale dążył do rozwijania i poszerzania standardów w tym obszarze.

Pracownicy i studenci kierunku filologia polska mają możliwość korzystania z narzędzi do realizacji zajęć zdalnych, projektów i zadań, a także uczestniczenia w kursach online. Między innymi mogą korzystać z platformy Moodle, która umożliwia wprowadzanie elementów e-learningowych na zajęcia, albo odrabianie zajęć w przypadku nieobecności prowadzącego spowodowanej np. udziałem w konferencji lub mobilności. Jakość sprzętu i oprogramowania komputerów dostępnych w salach i gabinetach pozwala na bezpieczne i efektywne korzystanie z zasobów naukowych i baz danych.

Studenci kierunku filologia polska mają dostęp do sieci umożliwiającej bezpieczny roaming dla użytkowników jednostek naukowych oraz szkolnictwa wyższego Eduroam i po zalogowaniu w systemie uczelnianym mogą korzystać z wi-fi na terenie wszystkich budynków Uniwersytetu Opolskiego oraz na

terenie innych uczelni w Polsce i zagranicą. Ponadto sale dydaktyczne, w których odbywają się zajęcia wyposażone są w łącza Internetu stacjonarnego, więc na poszczególnych zajęciach nauczyciele i studenci mogą swobodnie, szybko i bez zakłóceń korzystać z tych udogodnień. Dostęp do Internetu jest przydatny na zajęciach wymagających wyszukiwania informacji na stronach internetowych, wymiany i porównywania informacji, przygotowywania prezentacji tematycznych, pisania prac śródsesemestralnych, semestralnych, dyplomowych, korzystania w zasobów bibliotecznych, komunikowania się między sobą oraz z prowadzącymi zajęcia.

Studenci korzystają z platformy USOS.web, poprzez którą mogą monitorować swój proces dydaktyczny – zapisywać się na kursy, kontaktować się z prowadzącymi zajęcia i dziekanatem, sprawdzać sylabusy i dostępność pracowników na konsultacjach, sprawdzać oceny w protokołach. System USOS pozwala na dostęp do katalogu pracowników, przedmiotów i do wykazu kursów ogólnouczelnianych i ich filtrowania wg wybranych kryteriów tak, aby najpełniej skorzystać z oferty uczelnianej (studenci wybierają jeden kurs zmienny ogólnouczelniany w sem. 2-6). Każdy student posiada indywidualne, zabezpieczone przed spamem konto poczty elektronicznej w domenie @uni.opole.pl, z którego bezpłatnie może prowadzić korespondencję zewnętrzną i wewnętrzną.

System biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Opolskiego tworzą Biblioteka Główna oraz sieć jedenastu bibliotek specjalistycznych, do której należy Biblioteka Wydziału Filologicznego. W skład systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Opolskiego wchodzi również Muzeum Uniwersytetu Opolskiego - pracownia naukowo-dydaktyczna. Przestronne czytelnie, liczne stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz urządzenia samoobsługowe (selfcheck) zapewniają wygodę użytkownika. Godziny otwarcia bibliotek oraz dostęp do baz danych i publikacji online umożliwiają łatwy dostęp do materiałów edukacyjnych. Całość infrastruktury jest dobrze dostosowana do potrzeb użytkowników.

Studenci kierunku filologia polska mają dostęp do zasobów bibliotecznych i informacyjnych Biblioteki Głównej UO oraz Biblioteki Wydziału Filologicznego (a także innych bibliotek specjalistycznych). Zasoby biblioteczne są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego, a także formy wydawniczej z potrzebami studentów i wykładowców, obejmują literaturę zalecaną w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów, umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej. Liczba egzemplarzy publikacji jest corocznie aktualizowana i dostosowywana do zwiększającej się liczby studentów.

Biblioteka Uczelniana oferuje komfortowe warunki do korzystania z zasobów tradycyjnych i cyfrowych. Biblioteka korzysta z ALMY – działającego w chmurze systemu bibliotecznego nowej generacji. Do czytelników automatycznie rozsyłane są przypomnienia o zbliżającym się terminie zwrotu książek. Uiszczanie opłat za przetrzymane książki możliwe jest drogą elektroniczną za pomocą systemu PayU.

Zgodnie z planem studiów wszyscy studenci pierwszego roku odbywają obowiązkowe szkolenia biblioteczne, które mają za zadanie zapoznać studentów z usługami i zasobami bibliotecznymi w obszarze zbiorów tradycyjnych oraz naukowych źródeł elektronicznych.

Uczelnia prowadzi bieżące przeglądy infrastruktury dydaktycznej, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania

do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością. Studenci mają możliwość wypowiedzenia się na temat infrastruktury w corocznych ankietach.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Infrastruktura Wydziału Filologii Polskiej sprzyja wysokiej jakości kształcenia, przygotowując studentów do pracy badawczej i zawodu nauczyciela. Umożliwia także aktywność pozadydaktyczną oraz odpoczynek. Biblioteki (wydziałowa i uczelniana) w pełni odpowiadają potrzebom studentów, oferując szeroki dostęp do źródeł, także elektronicznych. Budynek jest zasadniczo dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Baza dydaktyczna i naukowa jest regularnie oceniana i udoskonalana na podstawie opinii studentów, pracowników i nauczycieli akademickich.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się stworzenie pracowni dydaktycznej w zakresie nauczania języka polskiego.
2. Rekomenduje się stałe dążenie do rozwijania i poszerzania standardów dot. infrastruktury w obszarze obsługi osób z niepełnosprawnościami (stworzenie specjalnych stanowisk obsługi czy stanowisk pracy w Dziekanacie, czy salach warsztatowych, konferencyjnych, w tym również stosowanie oznaczeń typu napisy w języku Braille'a, usługi Tłumacz Migam w Oddziale Wypożyczeń i Obsługi Użytkowników oraz specjalistycznego sprzętu i programowania).

Zalecenia

Nie dotyczy.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział Filologiczny Uniwersytetu Opolskiego na kierunku filologia polska aktywnie angażuje się w umacnianie relacji z otoczeniem i rozwijanie kompetencji absolwentów. Cel ten realizuje przez następujące działania: 1) zapraszanie do współpracy przy opiniowaniu programów studiów, 2) zwiększenie udziału praktyków w prowadzeniu zajęć dydaktycznych, 3) zapraszanie do współpracy

w organizacji praktyk zawodowych i staży, 4) zapraszanie do współpracy w ramach projektów rozwijających kompetencje zawodowe studentów.

Wydział Filologiczny na kierunku filologia polska współpracuje z licznymi organizacjami pożytku publicznego, m.in. z: bibliotekami, teatrami, fundacjami, galeriami, muzeami i instytucjami kultury i sztuki. W szczególności dla tego kierunku kluczowa z punktu widzenia kształcenia przyszłych nauczycieli polonistów jest współpraca ze szkołami, w ramach której organizowane są praktyki przedmiotowe śródroczne i ciągłe, wykłady gościnne, konsultacje oraz konkursy. Co więcej, wykładowcy kierunku filologia polska od kilku lat wchodzi w skład Komitetu Okręgowego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego i organizują warsztaty dla finalistów Olimpiady Literatury i Języka Polskiego z Opolszczyzny. Wydział Filologiczny na kierunku filologia polska może poszczycić się licznymi partnerstwami w tym zakresie, m.in. z: PSP nr 1 w Opolu, PSP w Polskiej Nowej Wsi, PSP w Prószkowie, PSP w Izbicku, PSP w Krzanowicach, PSP w Tułowicach, PSP nr 2 w Korfantowie, Zespół Szkół nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu, PLO nr 2 w Opolu, PLO nr 5 w Opolu oraz LO w Wieluniu. Dzięki ww. współpracom studenci specjalizacji nauczycielskiej mogą obserwować nowoczesną metodykę nauczania w praktyce oraz poznawać funkcjonowanie małej innowacyjnej szkoły społecznej.

Godną zauważenia inicjatywą, realizowaną od 2009 roku przez kierunek filologia polska jest program pn. *Zaproś Wykładowcę* służący popularyzowaniu nauki i prowadzonych na Uniwersytecie Opolskim badań wśród uczniów szkół ponadpodstawowych. W ramach programu szkoły i inne instytucje mogą zapraszać wykładowców filologii polskiej do siebie w celu przeprowadzenia wybranych wykładów, zajęć praktycznych i warsztatów.

Wydział Filologiczny, także w zakresie ocenianego kierunku, silnie stawia także na współpracę z regionem, która ma charakter stały (współpraca z Urzędem Marszałkowskim w Opolu – z Departamentem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz z Departamentem Kultury i Dziedzictwa Regionalnego) oraz projektowy (m.in. projekt „Tradycja naszym bogactwem – Swaczyna” realizowany przez Stowarzyszenie Wykuwamy Przyszłość w Choruli, projekt „Strzeleckie od kuchni” organizowany przez Starostwo Powiatowe w Strzelcach Opolskich oraz projekt „Edukacja kulturowa Opolszczyzny” z Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu). Dzięki temu studenci oceniają znaczenie i oddziaływanie wybranych tekstów i zjawisk językowych w procesie historyczno-kulturowym.

Mając na uwadze rozwój Wydziału Językoznawstwa, określono jego misję i wizję w dokumencie, jakim jest *Strategia Rozwoju*, a który również zakłada realizację celów szczegółowych dot. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w pkt. 4 tj.: umacnianie relacji z otoczeniem i rozwijanie kompetencji absolwentów, stałe poszerzanie grona współpracowników spoza uczelni w ramach Rady Społeczno-Gospodarczej Wydziału Filologicznego, ułatwienie absolwentom wejścia na rynek pracy poprzez rozwijanie kompetencji zawodowych studentów, rozwijanie współpracy z branżą nowoczesnych usług dla biznesu, rozwijanie współpracy z branżą tłumaczeń, badanie opinii absolwentów i monitorowanie losów absolwentów, wzmocnienie kulturotwórczej roli Wydziału, wykorzystywanie obecności eksperckiej pracowników Wydziału w gremiach krajowych i międzynarodowych w celu opiniowania zmian i wprowadzania dobrych praktyk w procesie kształcenia, budowanie potencjału Wydziału jako ośrodka kształcenia i certyfikowania języka polskiego jako obcego w ramach studiów pełnych, krótkoterminowych i kształcenia ustawicznego.

W ramach *Strategii Rozwoju* powstała wyżej wspomniana Rada Społeczno-Gospodarcza, która od 2018 roku aktywnie uczestniczy w życiu Wydziału Filologicznego, współorganizując m.in. Forum Zawodowe, szkolenia, warsztaty, wizyty studyjne w firmach oraz opiniując programy kształcenia. Wraz z rozwojem

kierunków nieneofilologicznych (np. Game Studies, Digital Cultures, Logopedia, Edytorstwo) Kolegium Dziekańskie postanowiło poszerzyć profil Rady i zmienić nazwę gremium na Forum Pracodawców Wydziału Filologicznego. Na nowej stronie internetowej Wydziału niebawem pojawić się ma aktualizacja dotychczasowych i nowych członków gremium, również tych współpracujących z kierunkiem filologia polska.

Dobór parterów na kierunku filologia polska wynika głównie z efektów uczenia się i na tej podstawie stale rozwijana jest baza partnerów. Choć także baza interesariuszy zewnętrznych jest wzbogacana na wniosek samych interesariuszy, którzy dość często zgłaszają chęć podjęcia współpracy koordynatorowi kierunków. Ostatni przegląd interesariuszy miał miejsce w listopadzie 2024 i był związany ze zmianą stron UO, wydziałów i instytutów. Kolegium Dziekańskie dokonało wówczas nie tylko uaktualnienia informacji, ale omówiło też sytuację na poszczególnych kierunkach.

Wydział Filologiczny na kierunku filologia polska ustawicznie monitoruje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez ewaluację wspólnych działań, które przybierają różne formy w zależności od konkretnego partnera i projektu. Jedną ze stałych form jest coroczny raport z praktyk, w którym dużą wagę przywiązuje się do sekcji „uwagi”, a wszelkie wnioski mają na celu doskonalenie realizacji programu studiów. Ankiety wypełniane przez studentów wskazujące na dobre i nienajlepsze miejsca praktyk prowadzą - na wniosek koordynatorów praktyk – do aktualizacji listy podmiotów oferujących praktyki zawodowe przez koordynatora kierunku.

Przy każdej zmianie programu studiów interesariusze opiniują zmianę (zapis w procedurze SDJK-O-02 pkt 8 krok 1). Wydział Filologiczny opracował też własną „Szczegółową procedurę cyklicznego opiniowania programów na Wydziale Filologicznym” SDJK-SZ-WF-2, która zawiera harmonogram cyklicznych działań, dostępną pod adresem internetowym <https://wfil.uni.opole.pl/wydzialowa-ksiega-jakosci-ksztalcenia/>.

W celu stałego doskonalenia jakości kształcenia i dostosowywania oferty programów studiów do rzeczywistych potrzeb rynku pracy, Wydział Filologiczny opracował ankietę dla interesariuszy zewnętrznych. Każdorazowo do opiniowania dołączone są ogólne efekty uczenia się i modułowe, harmonogram studiów oraz instrukcja praktyk. Na wniosek interesariusza przekazywane są też inne elementy programu studiów. Oczywiście interesariusze zewnętrzni mogą przekazywać opinię o programie studiów do koordynatora kierunku filologia polska w innej formie niż ankietą, np. za pośrednictwem korespondencji mailowej lub na spotkaniach Forum Pracodawców Wydziału Filologicznego.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Na kierunku filologia polska prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym ze szkołami. Wydział angażuje otoczenie społeczno-gospodarcze m.in. w organizację różnych wydarzeń, prowadzenie projektów edukacyjnych, organizację praktyk zawodowych dla studentów i szkoleń dla kadry akademickiej i odwrotnie (dedykowane szkolenia dla kadry nauczycielskiej w szkołach przez wykładowców Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego).

Interesariusze zewnętrzni stanowią istotne źródło wiedzy dla Wydziału Filologicznego na temat pożądanych kompetencji absolwentów kierunku filologia polska w kontekście przyszłego zatrudnienia.

Program studiów kierunku filologia polska, w tym uzyskiwane w jego ramach zestawy efektów uczenia się przez studentów podlegają ocenie otoczenia społeczno-gospodarczego, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

Brak.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Na kierunku filologia polska zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia, w zakresie zgodnym z przyjętą polonocentryczną koncepcją kształcenia. Nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Efekty uczenia się przyjęte na kierunku, na obu stopniach, akcentują centralne miejsce literatury polskiej i języka polskiego w tej koncepcji, ujmowanych w kontekście rodzimej kultury, w szczególności w zakresie form działania instytucji właściwych dla działalności zawodowej specyficznej dla absolwentów filologii polskiej. Udział w przygotowaniu osób studiujących do współpracy międzynarodowej mają zajęcia kierunkowe w języku obcym na studiach drugiego stopnia (w bieżącym roku akademickim – *Contemporary Polish Theatre*). Zakłada on wykorzystanie i ugruntowanie nabytych umiejętności językowych. W programie studiów uwzględniono nauczanie języka obcego nowożytnego na studiach I i II stopnia w wymiarze odpowiednim do osiągnięcia poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Koncepcja kształcenia na studiach drugiego stopnia jest także wzbogacona o wyposażenie osób studiujących w wiedzę komparatystyczną oraz umiejętności jej wykorzystania. Dotyczy to osób wybierających specjalność komparatystyka filologiczna, której efekty uczenia się oraz treści programowe zakładają ukierunkowanie na ujęcie specyfiki języka polskiego w

kontekście komparatystycznym oraz relację polskiej literatury z literaturami obcymi. Osobom studiującym zalecana jest lektura tekstu obcojęzycznego (na zajęciach warsztaty komparatystyczne). **Rekomenduje się** rozszerzenie reprezentacji literatury w językach obcych na zajęciach o charakterze komparatystycznym.

Wydział Filologiczny UO aktywnie uczestniczy w programach współpracy międzynarodowej, takich jak Erasmus+, NAWA i FORTHEM. Istnieją umowy o wymianie studentów i pracowników z wieloma krajami europejskimi. Uczelnia wspiera mobilność poprzez dedykowane jednostki (np. Zespół ds. mobilności międzynarodowej). Studenci i pracownicy Wydziału mogą aplikować o wyjazdy na studia bądź staże zagraniczne. W ostatnich dwóch latach studenci ocenianego kierunku nie wyjeżdżali jednak do uczelni partnerskich. Nadzór nad wymianą w ramach programu Erasmus+ sprawuje koordynator kierunkowy. Informacje rekrutacyjne znajdują się na stronach Uczelni, Biura Erasmus+ oraz Wydziału. **Rekomenduje się** podjęcie wysiłku na rzecz aktywizacji mobilności międzynarodowej osób studiujących.

Programy współpracy międzynarodowej umożliwiają podnoszenie kwalifikacji przez wykładowców w zakresie prowadzenia zajęć (w tym technik komunikacji) dzięki wyjazdom, kwerendom bibliotecznym i szkoleniom. Ich efektem jest między innymi częstsze odwoływanie się do literatury i słownictwa obcojęzycznego. Współpraca z ośrodkami zagranicznymi przekłada się na jakość kształcenia, metodykę i programy nauczania.

Umieździarnodowienie realizowane jest również dzięki organizacji konferencji, przygotowywaniu międzynarodowych publikacji oraz warsztatom metodycznym, dłuższym stażom dydaktycznym i wykładom gościnnym w partnerskich uczelniach. W ostatnich latach pracownicy i studenci ocenianego realizowali tego typu aktywność w zagranicznych ośrodkach naukowo-dydaktycznych, m.in. we Włoszech, Czechach i Ukrainie.

Pracownicy i osoby studiujące uczestniczą także w regularnych wykładach gości z zagranicznych partnerskich uczelni i ośrodków naukowych, w ramach konferencji FORTHEM, programu Erasmus+ oraz innych przedsięwzięć spoza programów współpracy.

Na Uczelni, w związku z ocenianym kierunkiem, nie są prowadzone systematyczne oceny umieździarnodowienia z udziałem osób studiujących. Brak więc możliwości oceny stopnia umieździarnodowienia, refleksji nad jego ożywieniem. Brak konkretnych mechanizmów uzyskiwania informacji zwrotnej ze strony osób zainteresowanych i ewaluacji takiej informacji. **Rekomenduje się** wprowadzenie takiej oceny, której zadaniem jest wspomaganie działań w zakresie umieździarnodowienia z uwzględnieniem perspektywy studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia nie podlega systematycznym ocenom z udziałem interesariuszy wewnętrznych.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie systematycznych ocen (z udziałem osób studiujących) stopnia umiędzynarodowienia kierunku oraz opracowanie trybu ich uwzględniania w procesie doskonalenia kształcenia.
2. Rekomenduje się rozszerzenie reprezentacji literatury w językach obcych na zajęciach o profilu komparatystycznym.
3. Rekomenduje się podjęcie wysiłku na rzecz aktywizacji mobilności międzynarodowej osób studiujących.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów na kierunku filologia polska, prowadzonym w Uniwersytecie Opolskim jest realizowane w sposób szeroki, różnorodny i dostosowany do większości grup studentów. Dla nowoprzyjętych studentów organizowane są spotkania informacyjne z władzami Wydziału, na których prezentowane są najważniejsze informacje dotyczące studiów i poszczególnych uczelnianych jednostek. Na tym spotkaniu przedstawiany jest również koordynator kierunku, który wspiera studentów w procesie adaptacji, planowaniu zajęć, ich wyborze, rozwiązywaniu konfliktów, a także informuje o dostępności seminariów dyplomowych i formach wsparcia akademickiego. Należy jednak zwrócić uwagę, że koordynator kierunku nie jest uzgadniany ani opiniowany przez przedstawicieli samorządu studenckiego. Bieżące wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone również przez nauczycieli akademickich. Każdy z nich jest zobowiązany do prowadzenia konsultacji w wymiarze minimum 1,5 godziny tygodniowo, przy czym muszą być w ciągu tygodnia przynajmniej dwa różne terminy konsultacji, oraz są one realizowane w formie stacjonarnej i online. Zwraca się jednak uwagę

(na podstawie informacji ze strony internetowej Wydziału), iż nie wszyscy pracownicy stosują się do wskazanych regulacji. Nauczyciele akademicy udostępniają też studentom dodatkowe materiały, służą pomocą w zakresie wskazania źródeł, które mogą być wykorzystane przez tę grupę do zdobywania dodatkowej wiedzy oraz przekazują informacje o możliwościach rozwoju zainteresowań naukowych na Uczelni. Studenci w razie potrzeby mogą korzystać z infrastruktury Wydziału także po zajęciach, jednak wykazali, iż możliwość ta jest przez nich wykorzystywana sporadycznie. Za zgodą Dziekana Wydziału studenci mogą realizować studia według indywidualnego planu lub indywidualnej organizacji studiów. Szczegóły w tym zakresie, dotyczące zwłaszcza terminów, zasad i trybu wnioskowania, sprecyzowane zostały w regulaminie studiów.

Przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy oraz monitorowanie losów absolwentów realizowane jest przez Akademickie Biuro Karier, które od niedawna funkcjonuje w ramach Uniwersyteckiego Centrum Transferu Wiedzy i Technologii Uniwersytetu Opolskiego. Jednostka ta udostępnia studentom oferty praktyk, staży i pracy, jednakże studenci podkreślają, że nie otrzymują informacji o bieżącej działalności Biura. Poza tym, sposób prezentacji informacji o praktykach na stronie internetowej jednostki jest nieczytelny, a w przypadku ofert pracy jednostka korzysta z ogólnopolskiej bazy. Akademickie Biuro Karier organizuje ogólnouczelnianą Giełdę Pracy dla studentów wszystkich kierunków, podczas której możliwe jest zapoznanie się przez studentów z ofertami pracy, praktyk i staży oraz mogą oni wziąć udział w szkoleniach i networkingu. Wydział Filologiczny organizuje również inicjatywę Forum Zawodowego, czyli platformy komunikacji pomiędzy studentami a przedstawicielami biznesu, jednostkami samorządu terytorialnego i pracownikami Uniwersytetu. Podczas spotkań z potencjalnymi pracodawcami studenci mogą pozyskać informacje o drogach rozwoju zawodowego i zapoznać z ofertami pracy, a także zasięgnąć informacji o dodatkowych szansach na rozwój na Uczelni. Studenci kierunku filologia polska mogą uczestniczyć w programach wymiany akademickiej, tj. Erasmus+ oraz MOST. W przypadku pierwszego z programów, działalność informacyjną, doradczą i organizacyjną prowadzi Biuro Erasmus+, funkcjonujące w ramach Biura Nauki i Obsługi Projektów. Program Erasmus+ posiada uczelnianego koordynatora oraz koordynatorów kierunkowych, którzy odpowiadają za promocję i działalność informacyjną na wydziałach oraz pomagają zainteresowanym studentom przygotować właściwą dokumentację. W Uczelni funkcjonuje biblioteka posiadająca zasoby w wersji papierowej oraz elektronicznej (m.in. IBUK libra). Godziny otwarcia jednostki są dostosowane do potrzeb różnych grup studentów. Warty podkreślenia jest księżkomat zainstalowany na parterze biblioteki, który pozwala studentom odebrać zamówione publikacje poza godzinami pracy wypożyczalni.

Uczelnia wspiera studentów wybitnych poprzez stwarzanie możliwości ubiegania się o stypendium Rektora, dokonywania publikacji w czasopiśmie „Semestralnik Językoznawczy” oraz udziału w dodatkowych projektach, takich jak „Nauka obywatelska w szkołach”. Studenci mogą uczestniczyć także w pracach kół naukowych, np. Studenckim Kole Naukowym „Onoma”, Studenckim Kole Miłośników Literatury Współczesnej czy Kole Naukowym Miłośników Poezji. Warty podkreślenia jest inicjatywa wydziałowej rady samorządu studenckiego, podczas której koła naukowe mogą dokonać prezentacji swojej oferty oraz zaprosić nowych studentów do aktywnego uczestnictwa w ich działalności. Studenci kierunku filologia polska, niezależnie od poziomu zaawansowania, mogą rozwijać swoje zainteresowania sportowe poprzez uczestnictwo w sekcjach Akademickiego Związku Sportowego. Jednocześnie Uniwersytet Opolski organizuje szereg różnorodnych spotkań i warsztatów, np. „Opolski Piknik Naukowy”, „Wiosna Kobiet”, „Dzień Studenta” czy „Sztuczna inteligencja, czyli

biznesowy game changer”, oraz uczestniczy w projekcie Opole Connect, ukierunkowanym na rozwój kompetencji miękkich i związanych z szeroko pojętą przedsiębiorczością.

Uczelnia oferuje studentom ustawową pomoc materialną w formie stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium Rektora oraz zapomóg. Stosowne regulacje w tym zakresie, dotyczące zwłaszcza procedury wnioskowania i przyznawania poszczególnych świadczeń, zostały określone we właściwym regulaminie. Studenci mogą ubiegać się również o miejsca w domach studenckich oraz inne nagrody i stypendia, takie jak nagroda Dziekana za najlepszą pracę dyplomową, nagroda Rektora za osiągnięcia organizacyjne, stypendium Primus przyznawane przez Fundację Uniwersytetu Opolskiego lub stypendia finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego (np. Stypendium Prezydenta Miasta Opola). Bieżącego wsparcia studentom z niepełnosprawnością udziela Biuro Osób Niepełnosprawnych, przy czym należy zwrócić uwagę na nieinkluzywną nazwę tej jednostki. Pomoc pracowników Biura jest dostosowywana do potrzeb zgłaszającej się osoby, a jej zakres może obejmować m.in. przydzielenie asystenta dla studenta z niepełnosprawnością, dostosowanie lektoratów, zajęć wychowania fizycznego i innych elementów procesu kształcenia do możliwości i potrzeb studenta czy możliwość uczestniczenia w zajęciach konsultacyjno-wyrównawczych. W ramach Centrum Wsparcia Psychologiczno-Terapeutycznego studenci mogą korzystać z bezpłatnych porad psychologicznych, które ponadto, wskutek wysokiego zapotrzebowania, było dodatkowo realizowane przez ostatnie trzy lata na Wydziale. Studenci zagraniczni wspierani są przez pracowników Działu Dydaktyki i Jakości Kształcenia. Na początku semestru Uczelnia organizuje dla nich tydzień adaptacyjny, a w sprawach bieżących mogą zgłaszać się również do koordynatora kierunku. Studenci rodzice i studentki w ciąży mogą korzystać z ustawowo określonego wsparcia, natomiast Uczelnia nie opracowała systemu wsparcia dla studentów pracujących.

Zasady zgłaszania, rozpatrywania i rozstrzygania skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów określa w bardzo wąskim zakresie regulamin studiów oraz Statut. Zgodnie z zapisami w tych aktach, „student ma prawo zgłaszania do koordynatora kierunku postulatów, uwag, skarg i zażaleń dotyczących programów studiów, harmonogramów studiów i ich realizacji oraz innych spraw ważnych dla przebiegu studiów i rozwoju osobistego studenta” oraz “do kompetencji Dziekana należy podejmowanie rozstrzygnięć w sprawach wynikających z praw lub obowiązków studentów”. Studenci podczas jednego ze spotkań w trakcie wizytacji potwierdzili, iż najczęściej korzystają z pomocy właśnie koordynatora kierunku oraz Dziekan Wydziału, a ponadto równie często korzystają ze wsparcia samorządu studenckiego. Uniwersytet Opolski opracował wewnętrzną Politykę Antymobbingową i Antydyskryminacyjną, jednakże nie uwzględnia ona studentów i sytuacji na linii student-pracownik. Ponadto Uczelnia w załączonej dokumentacji przedstawiła schemat postępowania w sytuacji zgłoszenia zagrożenia bezpieczeństwa lub naruszenia praw studentów. Istotnym podkreślenia jest jednak fakt, że przytoczone procedury nie są w jakikolwiek lub są w bardzo zwięzły sposób uregulowane. Dlatego też stwierdza się, że Uczelnia nie opracowała szczegółowych, zharmonizowanych, bezstronnych i przejrzystych metod zgłaszania i rozstrzygania wniosków, skarg i uwag od studentów. Jest to o tyle istotne, iż w trakcie wizytacji zespołu oceniającego wskazywano kilkakrotnie na niewłaściwe zachowania ze strony nauczycieli akademickich lub innych pracowników, jednakże z uwagi na brak jasnych procedur oraz brak możliwości dokonania anonimowego zgłoszenia, osoby zainteresowane nie decydowały się na dokonanie zgłoszenia. W Uczelni działa także pełnomocniczka ds. równego traktowania, do której studenci mogą zgłosić się w trakcie dyżurów lub poprzez pocztę e-mail. Ponadto władze Wydziału powołały wydziałowego pełnomocnika ds. równego

traktowania, jednakże nie rozróżniono zakresu kompetencji pełnomocnika uczelnianego i wydziałowego, co może w przyszłości prowadzić do konfliktu interesów pomiędzy tymi dwoma osobami. W 2023 roku w Uniwersytecie Opolskim opracowano Plan Równości Płci na lata 2023-2025, a Uczelnia cyklicznie organizuje spotkania poświęcone równości, różnorodności i akceptacji.

Obsługę administracyjną studentów prowadzą przede wszystkim pracownicy Biura Spraw Studenckich, wspierając tę grupę w kwestiach dotyczących procesu kształcenia, świadczeń pomocy materialnej oraz stypendiów i nagród zewnętrznych. W trakcie wizytacji zespołu oceniającego zwrócono uwagę na częstą niespójność informacji otrzymywanych od poszczególnych pracowników, zwłaszcza w zakresie praktyk studenckich. Godziny otwarcia Biura Spraw Studenckich są dostosowane do potrzeb zróżnicowanych grup studentów, a pracownicy administracji w sposób bieżący podnoszą swoje kompetencje poprzez udział w różnorodnych szkoleniach i warsztatach, dotyczących m.in. aspektów prawnych obsługi studentów zagranicznych, komunikacji interpersonalnej oraz z zakresu e-doręczeń i zaświadczeń KRK.

W Uniwersytecie Opolskim działa Samorząd Studencki, który pełni rolę reprezentanta społeczności studenckiej. Jego organy posiadają własne zaplecze infrastrukturalne, mogą liczyć na wsparcie ze strony pracowników, władz Uczelni i Wydziału oraz mają zapewnione bieżące środki finansowe do realizacji podejmowanych inicjatyw. Przedstawiciele studentów uczestniczą w pracach organów Uczelni i Wydziału, m.in. w Senacie, Radzie Uczelni, komisjach i zespołach, a także są z nimi konsultowane bieżące i planowane zmiany mające wpływ na życie studentów.

Monitorowanie systemu wsparcia i motywowania studentów odbywa się głównie poprzez ankietyzację. Po zakończeniu każdego semestru studenci dokonują oceny zajęć i prowadzących je nauczycieli akademickich poprzez udzielenie odpowiedzi na pytania zamknięte, jednocześnie mając możliwość zamieszczenia swobodnej wypowiedzi. Ponadto pierwszorocznicy studenci otrzymują ankietę dotyczącą oceny systemu wsparcia. W Uczelni przeprowadzane są także doraźne badania dotyczące np. szeroko rozumianej dostępności czy luk kompetencyjnych studentów. Informacje o prowadzonych ankietyzacjach studenci otrzymują od nauczycieli akademickich oraz koordynatora kierunku. Uniwersytet Opolski nie opracował jednak żadnych wewnętrznych metod mających zwiększyć zwrotność wypełnionych kwestionariuszy, która jest obecnie na niskim poziomie. Należy również zwrócić uwagę, że wskazane kwestionariusze, zwłaszcza ten dotyczący oceny systemu wsparcia, jest wysoce rozbudowany i zawiera aż kilkadziesiąt pytań, co nie sprzyja wysokiej zwrotności. Wnioski z przeprowadzanych przeglądów są wykorzystywane przez Uczelnię do doskonalenia systemu wsparcia i motywowania studentów, a przykładami z ostatnich lat jest np. dostosowanie otwarcia godzin Biura Spraw Studenckich do potrzeb różnych grup interesariuszy. Nie przedstawiono jednak procedury, w jaki sposób są agregowane wyniki przeprowadzanych badań i kto za to odpowiada, a także jaki jest proces decyzyjny w tej sprawie.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Wsparcie studentów na kierunku filologia polska jest realizowane w sposób szeroki, stały, przybiera zróżnicowane formy oraz jest dostosowane do większości bieżących potrzeb różnorodnych grup. Zapewnione jest systemowe wsparcie rozwoju studentów poprzez dostępność i zaangażowanie nauczycieli akademickich oraz motywowanie tej grupy do rozwoju naukowego. Studenci mogą uczestniczyć w programach mobilności studenckiej i korzystać ze wsparcia Akademickiego Biura Karier, jednakże studenci kierunku nie znają możliwości oferowanych przez tę jednostkę. Uniwersytet Opolski wspiera w szeroki sposób studentów wybitnych, oferując różnorodne możliwości rozwoju naukowego oraz wsparcie finansowe. Studenci mogą także korzystać z dodatkowych form aktywności pozazajęciowej. W Uczelni uwzględniane są potrzeby różnorodnych grup studentów. Uniwersytet Opolski w bardzo wąskim zakresie opracował procedury rozwiązywania sytuacji konfliktowych oraz zasady postępowania i reagowania w przypadku zidentyfikowania zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa, wystąpienia dyskryminacji lub przemocy. Jednocześnie Uczelnia posiada wewnętrzne procedury antymobbingowe i antydyskryminacyjne, jednak regulacje te nie wskazują na sposoby postępowania w przypadku wykrycia takowych przypadków w gronie studentów. Pracownicy administracji oferują pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich oraz w sposób regularny podnoszą swoje. Samorząd Studencki aktywnie uczestniczy w życiu akademickim, a jego przedstawiciele wchodzi w skład organów Uczelni i Wydziału. Na kierunku filologia polska dokonywane są różnorodne i bieżące przeglądy wprowadzonych form wsparcia i motywowania studentów, a otrzymane wyniki wykorzystuje się do doskonalenia istniejących procesów. Istotne jest jednak wdrożenie działań motywujących studentów do regularnego wypełniania przesyłanych kwestionariuszy. Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zwiększenie promocji oferty Akademickiego Biura Karier oraz dalsze doskonalenie jakości dostępnych praktyk, staży i pracy.
2. Rekomenduje się opracowanie szczegółowych, zharmonizowanych, bezstronnych i przejrzystych metody zgłaszania i rozstrzygania wniosków, skarg i uwag od studentów.
3. Rekomenduje się bezpośrednio uwzględnienie studentów w zasadach istniejącej polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej.
4. Rekomenduje się wdrożenie działań stymulujących wyższą zwrotność ankiet studenckich.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje o studiach na kierunku filologia polska są dostępne publicznie w pełnym zakresie oraz dla wszystkich potencjalnych grup odbiorców. Strona internetowa Uczelni jest przejrzysta, a podział informacji pomiędzy stronami poszczególnych jednostek jest spójny i co do zasady intuicyjny. W zakresie tym należy jednak zwrócić uwagę na prawy widżet na głównej witrynie Uczelni (zawierający m.in. odnośnik do Biuletynu Informacji Publicznej), który, w przypadku powiększenia rozdzielczości, jest widoczny w niepełnym zakresie i uniemożliwia znalezienie wszystkich odnośników. Strona internetowa Uczelni posiada wersję polsko- i anglojęzyczną, można z niej korzystać bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, a także jest dostosowana do osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności cyfrowej (np. dostosowanie rozmiaru tekstu lub kontrastu).

Najważniejszymi miejscami, w których zostały udostępnione informacje o studiach na kierunku filologia polska są strona internetowa Uczelni, Wydziału oraz Biuletyn Informacji Publicznej. W zakładce „Uczelnia” na stronie głównej Uniwersytetu Opolskiego znajdują się informacje o władzach Uczelni, pełnomocnikach, organizacji roku akademickiego czy jakości kształcenia (podstrona o Systemie Doskonalenia Jakości Kształcenia zawierająca m.in. politykę, strukturę, model i sprawozdania). W zakładce „Dla studenta” z kolei zamieszczono odnośniki o Samorządzie Studenckim, kołach naukowych, programie Erasmus+, sporcie akademickim, Centrum Języków Obcych, Biurze Spraw Studenckich (informacje o pomocy materialnej), Akademickim Centrum Karier, Biurze Dydaktyki i Jakości Kształcenia oraz pomocy dla studentów z niepełnosprawnościami. Jednocześnie przy naciśnięciu dowolnej z zakładek na stronie głównej Uczelni pojawiają się odnośniki do stron wydziałów, w tym Wydziału Filologicznego. Na stronie internetowej tej jednostki wskazano informacje dotyczące koordynatorów kierunków i pracowników (w tym dane kontaktowe i terminy dyżurów), programu MOST, praktyk zawodowych, procesu dyplomowania oraz plany zajęć, programy i harmonogramy studiów, wyniki ankietyzacji, niektóre akty prawne (regulamin studiów, regulamin świadczeń dla studentów). Należy podkreślić, iż na stronie Uczelni i Wydziału oraz we właściwej zakładce na stronie Akademickiego Centrum Karier nie znaleziono wyników badań losów zawodowych absolwentów, jedynie metodologię badania.

W Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu Opolskiego zamieszczony został m.in. Statut i Strategia Uczelni, regulamin organizacyjny, regulamin korzystania z infrastruktury badawczej, regulamin studiów, regulamin świadczeń dla studentów, programy studiów, zasady i tryb przyjmowania na studia, zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym, zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym oraz inne istotne dokumenty. Bieżące akty prawne, w tym uchwały, zarządzenia i postanowienia, zamieszczane są na stronie <https://monitor.uni.opole.pl/>.

Informacje dla kandydatów chcących podjąć studia na kierunku filologia polska na Uniwersytecie Opolskim znajdują się w zakładce „Rekrutacja” na stronie głównej Uczelni. Zamieszczono w niej przede wszystkim terminy obowiązujące w procesie rekrutacji, opłaty rekrutacyjne, opłaty za studia, dane kontaktowe do pracowników zajmujących się rekrutacją oraz wykaz wymaganych w procesie rekrutacji dokumentów. Po wybraniu właściwego kierunku studiów z kolei wyświetla się strona Internetowej Rekrutacji Kandydatów, na której zamieszczono informacje o kierunku (w tym cele kształcenia

i kompetencje oczekiwane od kandydatów), dostępnych modułach i specjalnościach (wskazujących na możliwości przyszłego zatrudnienia), formie studiów, uzyskiwanym tytule zawodowym, limicie miejsc, czasie trwania studiów, sylwetce absolwenta, możliwościach kontynuacji kształcenia oraz zasadach rekrutacji.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach na kierunku filologia polska podlega bieżącej i okresowej weryfikacji poprzez różne osoby w zależności od jednostki. Na poziomie Uczelnianym bieżących przeglądów dokonuje Biuro Marketingu i Public Relations. Jednocześnie w zakresie obowiązków tej jednostki jest okresowe audytowanie jakości informacji o studiach na stronach poszczególnych uniwersyteckich jednostek. Na poziomie Wydziału za informacje o studiach oraz ich zakres i jakość odpowiada koordynator kierunku, który co roku w lutym dokonuje stosownych przeglądów. Jednocześnie na Kolegium Dziekańskim poświęconym przyszłej rekrutacji omawiane są informacje o kierunkach studiów na stronie Wydziału i w systemie Internetowej Rekrutacji Kandydatów. Uczelnia w trakcie wizytacji zespołu oceniającego podała także przykłady procesów doskonalących, które były wdrażane na skutek wniosków i rekomendacji z przeprowadzonych przeglądów (pochodzących głównie z grona pracowników, dotyczących problemów ze znalezieniem niektórych informacji o studiach). Uczelnia nie opracowała jednak zharmonizowanej procedury monitorowania aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, a także nie prowadzi okresowych weryfikacji poziomu zadowolenia z jakości informacji o studiach wśród studentów czy interesariuszy zewnętrznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu kształcenia na kierunku filologia polska, warunkach przyjęcia na studia, potencjalnym zatrudnieniu absolwentów oraz dodatkowych możliwościach rozwoju. Konieczne jest jednak zamieszczenie wyników badań losów zawodowych absolwentów. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlega regularnym wewnętrznym przeglądom i ocenom, jednak nie została opracowana właściwa procedura, która precyzowałaby zakres odpowiedzialności poszczególnych osób lub jednostek w tym procesie oraz wskazywałaby schemat postępowania w przypadku wykrycia nieprawidłowości. Ponadto nie są przeprowadzane okresowe weryfikacje poziomu zadowolenia z kompletności informacji o studiach wśród wszystkich interesariuszy. Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zamieszczenie na stronie Uczelni wyników badań losów zawodowych absolwentów, w tym absolwentów ocenianego kierunku.
2. Rekomenduje się opracowanie zharmonizowanej procedury i jasno podzielonej odpowiedzialności za monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców.
3. Rekomenduje się uwzględnienie w badaniach z zakresu oceny kompletności i jakości informacji o studiach studentów i interesariuszy zewnętrznych.

Zalecenia

Brak.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uniwersytecie Opolskim zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów, wprowadzone mocą Uchwały Senatu UO w 2024 r. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Bieżące programy studiów na kierunku filologia polska zostały zatwierdzone w roku 2022, zgodnie z Uchwałą Senatu UO z 2019 r. w sprawie wytycznych dla opracowania i modyfikowania programów studiów. W 2024 roku podjęto decyzję o modyfikacji tych programów z inicjatywy pracowników, po konsultacjach z interesariuszami wewnętrznymi. Procedura modyfikacji przebiegała zgodnie z przyjętymi na Uczelni zasadami. Modyfikowanie programu studiów odbywa się z uwzględnieniem rozwoju kadry naukowej, wewnętrznych analiz potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, procesu umiędzynarodowienia Uczelni, informacji i wniosków zgłaszanych przez studentów i absolwentów kierunku oraz corocznego przeglądu istniejącego programu studiów.

Wyznaczona została osoba – koordynator kierunku – sprawująca nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, której kompetencje i zakres odpowiedzialności w ramach doskonalenia jakości kształcenia na kierunku określone zostały w sposób przejrzysty. Ponadto, nad procesem modyfikacji programu, weryfikacją efektów uczenia się, ewaluacją i doskonaleniem jakości kształcenia nadzór sprawuje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Modyfikacje opiniowane są przez Kolegium Dziekańskie i Samorząd Studencki, weryfikowane i oceniane przez Uczelnianego Koordynatora ds. ECTS, Rektorską Komisję ds. Kształtowania Polityki Dydaktycznej.

Monitorowanie realizacji efektów uczenia się określonych w programie studiów odbywa się zgodnie z harmonogramem przewidzianym przez wewnętrzne ustalenia Uczelni. Koordynator kierunku i Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonują corocznego przeglądu programów studiów w oparciu o analizę danych pochodzących od interesariuszy wewnętrznych – studentów (anonimowe ankiety studenckie w formie elektronicznej) i nauczycieli akademickich (cosemestralne raporty z realizacji efektów uczenia się). Opinie studentów mają wpływ na okresową ocenę pracowników.

Pracownicy mają możliwość (która jest wykorzystywana) zwracania się z uwagami dotyczącymi pracy dydaktycznej do kierowników katedr, natomiast studenci – do opiekunów poszczególnych roczników

oraz opiekuna praktyk. Analizowane są także ankiety studenckie zakładające ocenę dotyczące wszystkich zajęć realizowanych na kierunku, wypełniane przez studentów tuż przed egzaminami dyplomowymi. Ankiety te wykorzystywane są do oceny racjonalności i funkcjonalności sposobu przypisania liczby godzin kontaktowych i nakładu pracy studentów do poszczególnych zajęć. Osoby studiujące mają swoich przedstawicieli w Wydziałowych Komisjach ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Oceny Jakości Kształcenia. Przedstawiciele samorządu w Radzie Studenckiej Wydziału Filologicznego, mają możliwość zgłaszania uwag co do realizacji efektów uczenia się, propozycji zmian i opiniowania zmian w programach studiów. Brakuje zbiorowego ciała studenckiego na poziomie kierunku, które byłoby zainteresowane bezpośrednio kwestiami z nim związanymi. Studentów reprezentują starostowie roczników.

Odbywają się planowe hospitacje zajęć dydaktycznych, zgodnie z procedurą uczelnianą. Procedura przewiduje również hospitacje interwencyjne.

Innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględnione w konstruowaniu programów studiów (np. zajęcia *tworzenie i administrowanie stronami internetowymi* oraz *technologia informacyjna* na studiach pierwszego stopnia oraz *literatura i internet* – studia drugiego stopnia) oraz w jego realizacji – w metodach nauczania zastosowanych na poszczególnych zajęciach. Szczególną uwagę, zgodnie z duchem czasu, zwraca się na szanse i zagrożenia związane z popularnością sztucznej inteligencji – pracownicy mają możliwość uczestniczenia w ogólnouczelnianych wykładach, szkoleniach i warsztatach. Doświadczenie to nie przekłada się jeszcze na opracowanie wydziałowych lub kierunkowych dyrektyw.

Zgodnie z założeniami procedur wprowadzonych na Uczelni interesariusze zewnętrzni mają możliwość wpływu na projektowanie i modyfikację programów studiów poprzez cyklicznie udostępniane formularze. Częściej do wymiany informacji dochodzi jednak w bezpośrednich kontaktach. Brakuje osoby delegowanej przez władze Wydziału do kontaktu z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Planowane jest poszerzenie funkcjonalności i składu wewnątrzwydziałowego ciała doradczego reprezentującego interesariuszy zewnętrznych (Rady Społeczno-Gospodarczej), za zmianą nazwy na Forum Pracodawców, które w założeniu odnosiłoby się ściślej do poszczególnych kierunków, w tym ocenianego. Tymczasem **rekomenduje się** intensyfikację współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Jakość kształcenia na kierunku podlega zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, ale ostatnia ocena ze strony Państwowej Komisji Akredytacyjnej miała miejsce w 2010 roku. Wyniki tej oceny zostały efektywnie wykorzystane w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku.

Pomimo funkcjonowania systemu monitorowania jakości kształcenia nie ustrzeżono się nieprawidłowości w konstruowaniu programu studiów oraz w organizacji procesu kształcenia, czego rezultatem jest uznanie kryteriów 1, 2 oraz 3 za spełnione częściowo.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

O nieskuteczności w zastosowaniu istniejących procedur zapewniania jakości kształcenia na kierunku filologia polska AT świadczą nieprawidłowości zdiagnozowane w kryteriach 1, 2, 3 niniejszego raportu. Sformułowane w ich zakresie zalecenia dotyczą:

1. wprowadzenia właściwego przypisania kierunku do dyscyplin naukowych w taki sposób, aby wszystkie wskazane dyscypliny stanowiły jego podstawy teoretyczne,
2. włączenia zajęć służących realizacji grupy zajęć B-D standardu kształcenia nauczycieli do programu studiów,
3. sformułowania efektów uczenia się w sposób jasny i niepoddający się różnym interpretacjom, odpowiadający przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych, w tym zapewniający zgodność efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć służących realizacji standardu ze szczegółowymi efektami uczenia się określonymi w standardzie kształcenia nauczycieli,
4. zapewnienia pełnej zgodności opisu osiągniętych na kierunku kompetencji z zakresem kompetencji scharakteryzowanych w PRK,
5. uszczegółowienia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć uwzględnionych w programie studiów.
6. uwzględnienia w programie studiów efektów uczenia się określonych w standardzie, w tym w szczególności,
7. skorelowania treści kształcenia z wszystkimi dyscyplinami, do których realnie przyporządkowany jest kierunek studiów, a także zapewnienia w programie studiów treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia nauczycieli,
8. skorelowania liczby punktów ECTS związanych z prowadzaną w Uczelni działalnością naukową z wszystkimi dyscyplinami, do których realnie przyporządkowany jest kierunek studiów,
9. zapewnienia w ramach zajęć służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w odniesieniu do grupy zajęć B. przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne właściwego wymiaru zajęć prowadzonych w innej formie niż wykłady i ćwiczenia, które są zintegrowane z praktyką zawodową,
10. powiązania zaliczenia praktyk z oceną osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.,

11. określenia zasad realizacji praktyki psychologiczno-pedagogicznej w szczególności w odniesieniu do kryteriów, jakie muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jak i kryteriów, które muszą spełniać opiekunowie praktyk w tych placówkach,
12. dostosowania zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia, tak by zapewnić dobór kandydatów posiadających odpowiednie kwalifikacje w zakresie wiedzy i umiejętności z dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany został kierunek,
13. dostosowania zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego, tak by zapewnić dobór kandydatów o kompetencjach zgodnych z wymaganiami standardu kształcenia do wykonywania zawodu nauczyciela,
14. dostosowania metod weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia, tak by zapewnić jasność kryteriów oceny oraz możliwość prawidłowej oceny wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych kształtowanych w toku zajęć,
15. dostosowania procesu weryfikacji efektów uczenia się w przypadku przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela do wymagań określonych w standardzie,
16. dostosowania tematyki prac etapowych z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego tak by zapewnić poprawną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak.

Rekomendacje

Brak.

Zalecenie

Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkujące podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787).
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 661, z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218).
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.
8. Uchwała nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.
9. Uchwała nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

